

RAPORT Z WIZYTACJI

(ocena programowa – profil praktyczny)

dokonanej w dniach 28-29 kwietnia 2016 r. na kierunku *pielęgniarstwo* prowadzonym w ramach *obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej* na poziomie studiów *pierwszego i drugiego stopnia* o profilu *praktycznym* realizowanych w formie *stacjonarnej i niestacjonarnej* na *Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:

przewodnicząca: dr hab. n.med. Małgorzata Krawczyk-Kuliś - członek PKA

członkowie:

- 1. dr hab. Robert Ślusarz – członek PKA**
- 2. dr hab. Jerzy Wójtowicz – członek PKA**
- 3. mgr Beata Sejdak- ekspert ds. wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia**
- 4. lek. Krystyna Pierzchała - ekspert PKA, przedstawiciel pracodawców**
- 5. Żaneta Komoś - ekspert ds. studenckich**

INFORMACJA O WIZYTACJI I JEJ PRZEBIEGU

Ocena jakości kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* prowadzonym na Wydziale Nauk o Zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac przyjętego przez Prezydium PKA na rok akademicki 2015/2016. Polska Komisja Akredytacyjna po raz *trzeci* oceniała jakość kształcenia na w/w. kierunku w związku z upływem okresu obowiązywania oceny pozytywnej, wyrażonej Uchwałą Prezydium PKA nr 337/2010 z dn. 15.04.2010 r. Stwierdzone wówczas uchybienia dotyczyły głównie akt osobowych studentów, w tym sposobu prowadzenia dokumentacji z procesu rekrutacji oraz dyplomowania. Wydziałowi Nauk o Zdrowiu zalecono także uzupełnienie składu Rady Wydziału o przedstawicieli studentów. W toku wizytacji przedstawiono informację, iż Uczelnia ustosunkowała się do wskazanych zarzutów poprzez podjęcie działań mających na celu ich usunięcie.

Aktualna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą. Zespół Oceniający PKA poprzedził wizytację zapoznaniem się z raportem Samooceny przedłożonym przez władze Uczelni, odbył także spotkanie organizacyjne w celu omówienia wykazu spraw wymagających wyjaśnienia z władzami Uczelni i ocenianej jednostki oraz ustalenia szczegółowego harmonogramu przebiegu wizytacji; dokonano także podziału zadań pomiędzy członków Zespołu. W trakcie wizytacji odbyły się spotkania z nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku studiów, ze studentami, Komisją Programową, przedstawicielem Biura Karier, z osobami odpowiedzialnymi za praktyki i wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Przeprowadzono także hospitację zajęć oraz wizytację bazy dydaktycznej wykorzystywanej w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów. Ponadto Zespół PKA dokonał przeglądu prac etapowych i dyplomowych oraz przedłożonej do wglądu dokumentacji. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnych podsumowań, sformułowano uwagi i zalecenia o których Przewodnicząca Zespołu poinformowała władze Uczelni i Jednostki na spotkaniu podsumowującym.

**OCENA SPEŁNIENIA KRYTERIÓW OCENY
PROGRAMOWEJ DLA KIERUNKÓW STUDIÓW
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

Kryterium oceny	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia		X			
2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia		X			
4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia		X			
5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy		X			
6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów		X			

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe informacje i syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli nr 1.

Max. 1800 znaków (ze spacjami)

Tabela nr 1

Kryterium	Ocena końcowa spełnienia kryterium				
	wyróżniająco	w pełni	znacząco	częściowo	niedostatecznie
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny					

1. Jednostka sformułowała koncepcję kształcenia i realizuje na ocenianym kierunku studiów program kształcenia umożliwiający osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia

1.1 Koncepcja kształcenia na ocenianym kierunku studiów jest zgodna z misją i strategią rozwoju uczelni, odpowiada celom określonym w strategii jednostki oraz w polityce zapewnienia jakości, a także uwzględnia wzorce i doświadczenia krajowe i międzynarodowe właściwe dla danego zakresu kształcenia. *

1.2 Plany rozwoju kierunku uwzględniają tendencje zmian dotyczących wymagań związanych z przygotowaniem do działalności zawodowej, właściwej dla ocenianego kierunku, są zorientowane na potrzeby studentów oraz otoczenia społecznego, gospodarczego lub kulturalnego, w tym w szczególności rynku pracy.

1.3 Jednostka przyporządkowała oceniany kierunek studiów do obszaru/obszarów kształcenia oraz wskazała dziedzinę/dziedziny nauki¹ oraz dyscyplinę/dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty kształcenia dla ocenianego kierunku.

1.4. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku studiów są spójne z wybranymi efektami kształcenia dla obszaru/obszarów kształcenia, poziomu i profilu praktycznego, do którego/których kierunek ten został przyporządkowany, określonymi w Krajowych Ramach Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego, sformułowane w sposób zrozumiały i pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia

¹ Określenia: obszar wiedzy, dziedzina nauki i dyscyplina naukowa, dorobek naukowy, osiągnięcia naukowe, stopień i tytuł naukowy oznaczają odpowiednio: obszar sztuki, dziedziny sztuki i dyscypliny artystyczne, dorobek artystyczny, osiągnięcia artystyczne oraz stopień i tytuł w zakresie sztuki.

przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), efekty kształcenia są także zgodne ze standardami określonymi w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. Efekty kształcenia zakładane dla ocenianego kierunku, uwzględniają w szczególności zdobywanie przez studentów umiejętności praktycznych, w tym umożliwiają uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu i kompetencji niezbędnych na rynku pracy, oraz dalszą edukację. *

1.5 Program studiów dla ocenianego kierunku oraz organizacja i realizacja procesu kształcenia, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich zakładanych efektów kształcenia oraz uzyskanie kwalifikacji o poziomie odpowiadającym poziomowi kształcenia określonemu dla ocenianego kierunku o profilu praktycznym. *

1.5.1. W przypadku kierunków studiów, o których mowa w art. 9b, oraz kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, o którym mowa w art. 9c ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, program studiów dostosowany jest do warunków określonych w standardach zawartych w przepisach wydanych na podstawie wymienionych artykułów ustawy. W przypadku kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego uwzględnia także ramowy program zajęć praktycznych określony przez Ministra Zdrowia.

1.5.2 Dobór treści programowych na ocenianym kierunku jest zgodny z zakładanymi efektami kształcenia oraz uwzględnia w szczególności aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe związane z zakresem ocenianego kierunku oraz potrzeby rynku pracy. *

1.5.3. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów, aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

1.5.4. Czas trwania kształcenia umożliwia realizację treści programowych i dostosowany jest do efektów kształcenia określonych dla ocenianego kierunku studiów, przy uwzględnieniu nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS.

1.5.5. Punktacja ECTS jest zgodna z wymaganiami określonymi w obowiązujących przepisach prawa, w szczególności uwzględnia przypisanie modułom zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym więcej niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS. *

1.5.6. Jednostka powinna zapewnić studentowi elastyczność w doborze modułów kształcenia w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS wymaganej do osiągnięcia kwalifikacji odpowiadających poziomowi kształcenia na ocenianym kierunku, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej. *

1.5.7 Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach, a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym odbywają się w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej związanej z ocenianym kierunkiem, w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość spełnia warunki określone przepisami prawa, w tym w zakresie zdobywania umiejętności praktycznych, które powinno odbywać się w warunkach rzeczywistych. *

1.5.8. Jednostka określiła efekty kształcenia dla praktyk zawodowych i metody ich weryfikacji, zapewnia realizację tych praktyk w wymiarze określonym dla programu studiów o profilu praktycznym, a także ich właściwą organizację, w tym w szczególności dobór instytucji o zakresie działalności odpowiednim do efektów kształcenia zakładanych dla ocenianego kierunku, oraz liczbę miejsc odbywania praktyk dostosowaną do liczby studentów kierunku. *

Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia, np. poprzez realizację programu kształcenia w językach obcych, prowadzenie zajęć w językach obcych, ofertę kształcenia dla studentów zagranicznych, a także prowadzenie studiów wspólnie z zagranicznymi uczelniami lub instytucjami naukowymi.

1.6. Polityka rekrutacyjna umożliwia właściwy dobór kandydatów.

1.6.1. Zasady i procedury rekrutacji zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia na ocenianym kierunku studiów i poziomie kształcenia w jednostce oraz uwzględniają zasadę

zapewnienia im równych szans w podjęciu kształcenia na ocenianym kierunku.

1.6.2. Zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku umożliwiają identyfikację efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz ocenę ich adekwatności do efektów kształcenia założonych dla ocenianego kierunku studiów.

1.7. System sprawdzania i oceniania umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. *

1.7.1 Stosowane metody sprawdzania i oceniania efektów kształcenia są adekwatne do zakładanych efektów kształcenia, wspomagają studentów w procesie uczenia się i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, na każdym etapie procesu kształcenia, także na etapie przygotowywania pracy dyplomowej i przeprowadzania egzaminu dyplomowego, w toku praktyk zawodowych, oraz w odniesieniu do wszystkich zajęć, w tym zajęć z języków obcych.

1.7.2. System sprawdzania i oceniania efektów kształcenia jest przejrzysty, zapewnia rzetelność, wiarygodność i porównywalność wyników sprawdzania i oceniania, oraz umożliwia ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów zakładanych efektów kształcenia. W przypadku prowadzenia kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość stosowane są metody weryfikacji i oceny efektów kształcenia właściwe dla tej formy zajęć. *

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi

1.1.

Koncepcja kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* obejmuje prowadzenie kształcenia na studiach pierwszego stopnia w formie stacjonarnej oraz studiach drugiego stopnia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, profil kształcenia - praktyczny. Jest ona zgodna z misją Uczelni, którą jest stałe podnoszenie wiedzy medycznej, farmaceutycznej i w zakresie zdrowia publicznego w celu świadczenia najlepszej opieki zdrowotnej w tym przygotowania studentów do wykonywania zawodu pielęgniarki i świadczenia opieki pielęgniarskiej. Misja Uczelni zawarta jest w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku na lata 2013-2020, która zatwierdzona została Uchwałą nr 54/2012 Senatu UM w Białymstoku z dnia 28.06.2012. Strategia Rozwoju Wydziału Nauk o Zdrowiu UM na lata 2012-2016 zatwierdzona została Uchwałą Rady Wydziału nr 151/2011 jest zgodna z strategią rozwoju uczelni. Koncepcja kształcenia w pełni uwzględnia standardy kształcenia dla kierunku oraz politykę zapewnienia jakości. W koncepcji kształcenia uwzględniany jest cel strategiczny: "Poprawa jakości kształcenia", m.in. w zakresie realizacji celu: "Wprowadzanie standaryzowanych metod oceny wiedzy studentów oraz udostępniania studentom wykładów i seminariów w systemie internetowym". Koncepcja kształcenia jest zgodna z celami strategicznymi Uczelni i Wydziału określonymi w strategii rozwoju oraz z celami określonymi w polityce jakości w zakresach: przygotowania dydaktycznego kadry, doboru i poszerzania własnej bazy klinicznej oraz weryfikacji uzyskiwania umiejętności zawodowych przez studentów. Uzyskiwanie wysokiej jakości kształcenia pozwalające na znajdowanie przez absolwentów zgodnego z wykształceniem zatrudnienia jest również jednym z elementów Strategii rozwoju UM w Białymstoku. W opracowywaniu koncepcji kształcenia brali udział interesariusze wewnętrzni oraz zewnętrzni.

1.2.

Program studiów pierwszego stopnia jest ściśle regulowany przepisami prawa i nie ulega modyfikacji. Plany rozwoju kierunku na drugim stopniu przewidują systematyczne dostosowywanie oferty dydaktycznej do oczekiwań pracodawców i rynku pracy w

odniesieniu do przedmiotów nie objętych standardami. Warto podkreślić, że dzięki stałej i systematycznej współpracy z interesariuszami zewnętrznymi zapewniony jest skuteczny przepływ informacji pomiędzy akredytowaną jednostką a pracodawcami. Zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa spowodowały, że od roku akademickiego 2016/2017 będzie realizowany program studiów podyplomowych Interdyscyplinarna Opieka Psychogeriatryczna. Plany rozwoju akredytowanego kierunku w zakresie możliwości modyfikacji programu studiów, jakie wyznaczają obowiązujące przepisy prawa, w istotnym stopniu bazują na analizie potrzeb otoczenia gospodarczego i rynku pracy. Plany rozwoju kierunku są w pełni zgodne ze strategią Uczelni i Wydziału.

1.3.

Uchwałą Senatu nr 74/2015 z dnia 29.06.2015 r. w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia na poszczególne kierunki studiów na Wydziale Nauk o zdrowiu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku a także Uchwałą Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w sprawie wprowadzenia zmian do Uchwały nr 74/2015 w sprawie zatwierdzenia efektów kształcenia obowiązujących w cyklach kształcenia rozpoczynających się w roku akademickim 2015/2016, kierunek studiów pielęgniarstwo przyporządkowano do obszaru kształcenia nauk medycznych, nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, dziedzina nauk medycznych, dyscyplina – medycyna i dziedzina nauk o zdrowiu.

1.4.

Efekty kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia studiów kierunku *pielęgniarstwo* spełniają w pełni standardy kształcenia określone w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 roku (DZ. U. z 2012 r., poz. 631) w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. Realizacja kształcenia na poziomie studiów I stopnia zgodnie z przyjętymi efektami kształcenia umożliwia uzyskanie uprawnień do wykonywania zawodu pielęgniarki/pielęgniarsza i do kontynuowania kształcenia na kolejnych etapach. Efekty kształcenia dla studiów drugiego stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* w części do dyspozycji uczelni zostały opisane zgodnie z ogólnymi założeniami kształcenia w formie efektów uwzględniających aspekt praktyczny i zawarte są w macierzach efektów zatwierdzanych corocznie w formie uchwały Senatu UMB. Efekty kształcenia realizowanego w formie stacjonarnej i niestacjonarnej są wspólne dla obu form studiów. Analiza przedmiotowych efektów kształcenia wskazuje na ich spójność z efektami kierunkowymi; realizacja efektów przedmiotowych prowadzi do realizacji efektów kierunkowych. Praktyczne przygotowanie zawodowe na kierunku *pielęgniarstwo* obejmuje realizację efektów w następujących formach zajęć: ćwiczenia symulowane (w pracowniach), zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe. Zakładane efekty kształcenia przedmiotowe są przedstawiane studentom na pierwszych zajęciach. Kierunkowe efekty kształcenia oraz efekty kształcenia przedmiotowe zostały przyjęte przez Radę Wydziału. Były one wcześniej pozytywnie zaopiniowane przez właściwy organ samorządu studenckiego.

1.5.1

Programy studiów I i II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* zostały opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa w zakresie wymagań ogólnych, ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, organizacji studiów, minimalnej liczby godzin zajęć zorganizowanych, punktów ECTS oraz kształcenia praktycznego.

Studia I stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* w trybie stacjonarnym trwają 6 semestrów i liczą

4814 godzin. Na studiach I stopnia realizowane są moduły w zakresie: Nauk podstawowych, Nauk społecznych z językiem angielskim, Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa oraz Nauk w zakresie opieki specjalistycznej. Studenci mają możliwość wyboru jednego z trzech przedmiotów określonych przez standard kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*: Zakażenia szpitalne, Promocja zdrowia psychicznego oraz Język migowy. Umieszczenie poszczególnych zajęć praktycznych i praktyk w toku studiów jest właściwe. W efekcie umożliwia to uzyskanie zakładanej struktury kwalifikacji absolwenta.

Studia II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym trwają 4 semestry i liczą 1375 godzin. Zgodnie z obowiązującym standardem kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*, studia II stopnia do dyspozycji uczelni pozostawia się 625 godzin zajęć (50 punktów ECTS), które mogą być realizowane jako zajęcia obowiązkowe albo fakultatywne, uzupełniające wiedzę, umiejętności i kompetencje w grupach A i B szczegółowych efektów kształcenia albo poza tymi grupami. Przedmioty do wyboru realizowane są w wymiarze nie mniej niż 10% wszystkich zajęć pozostających do dyspozycji uczelni.

Na studiach I i II stopnia, zajęcia na kierunku *pielęgniarstwo* odbywają się w formie wykładów (W), seminariów (S), ćwiczeń (Ćw) w tym ćwiczeń praktycznych w pracowniach umiejętności zawodowych, zajęć praktycznych (ZP) w wybranych placówkach ochrony zdrowia pod nadzorem nauczyciela akademickiego oraz praktyk zawodowych (PZ) pod kierunkiem opiekuna praktyk oraz w formie zajęć bez udziału nauczyciela/samokształcenie (BN/SK). Analiza sekwencji przedmiotów i modułów określanych w planie i programie studiów dla I i II stopnia wskazuje, że jest ona prawidłowa. Wychowanie fizyczne jest przedmiotem nieobowiązkowym realizowanym na studiach I i II stopnia. Uczelnia zapewnia studentom dostęp do obiektów sportowych, umożliwiając uprawianie sportu, uczestniczenie w zajęciach rekreacyjnych oraz kształtowanie prozdrowotnych postaw, w wymiarze co najmniej 30 godzin rocznie.

1.5.2

Dobór treści kształcenia dla studiów I i II stopnia jest prawidłowy i pozwala na zrealizowanie w pełni założonych kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia co potwierdzono podczas analizy sylabusów. Przedmioty kształcenia w zakresie Nauk podstawowych, Nauk społecznych, Nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa oraz Nauk w zakresie opieki specjalistycznej zawierają treści kształcenia pozwalające na osiągnięcie kompetencji właściwych dla pielęgniarki/pielęgniarskiego. Treści kształcenia przypisane poszczególnym przedmiotom zawierają zagadnienia dotyczące nowoczesnego, opartego na dowodach naukowych podejścia do pielęgniarstwa. Różnorodność, kompleksowość i aktualność treści kształcenia zawartych w sylabusach pozwala na przygotowanie absolwenta do zawodu (studia I stopnia) oraz uzyskanie specjalistycznej wiedzy z zakresu pielęgniarstwa i innych nauk medycznych oraz podjęcie studiów doktoranckich (studia II stopnia). Dobór treści programowych na ocenianym kierunku uwzględnia potrzeby rynku pracy w stopniu znaczącym. Interesariusze zewnętrzni mają wpływ na dobór treści programowych i efekty kształcenia z poza standardu m.in. poprzez udział w komisjach wydziałowych określonych w strukturze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Formy zajęć, liczba godzin, stosowane metody dydaktyczne oraz dobór treści programowych przedmiotu są spójne z przewidzianymi efektami kształcenia i umożliwiają studentom ich osiągnięcie. W programie kształcenia uwzględnia się aktualnie stosowane w praktyce rozwiązania naukowe.

1.5.3

W Uczelni stosuje się różne metody nauczania z grupy: podających, problemowych i

praktycznych. Stosowane są dyskusje, techniki twórczego myślenia, burze mózgów oraz bardziej tradycyjne - uczestnictwo w wykładach, seminariach. Stosowane metody kształcenia uwzględniają samodzielne uczenie się studentów obejmujące przygotowanie do zajęć dydaktycznych, zaliczeń (kolokwiów, testów itp.), egzaminów, studiowanie literatury, jak również opracowywanie prac kontrolnych, referatów/prezentacji i projektów. Metody obejmują także aktywizujące formy pracy ze studentami oraz umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w tym w szczególności umiejętności praktycznych niezbędnych na rynku pracy. Ze względu na praktyczny profil kształcenia, akredytowana jednostka dużą wagę przywiązuje do kształtowania umiejętności praktycznych u studentów. W czasie ćwiczeń zwracana jest uwaga na kształtowanie właściwej postawy zawodowej. Różnorodność metod aktywizujących studentów stosowana na zajęciach praktycznych i w ramach praktyk zawodowych pozwala na osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia w obszarze umiejętności praktycznych oraz kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy. Najważniejszą metodą kształcenia jest pokaz i demonstracja umiejętności realizowanych na ćwiczeniach w specyficznych warunkach klinicznych lub w pracowniach specjalistycznych.

1.5.4

Za podstawę liczby punktów ECTS przyjęto zasadę, że nakład pracy studenta studiów w pełnym wymiarze (tj. studiów dziennych) w ciągu jednego roku akademickiego odpowiada 60 punktom. Na studiach I stopnia czas trwania kształcenia wynosi 6 semestrów. Liczba godzin ogółem to 4814 godzin, w tym zajęcia teoretyczne 1844 godzin, zajęcia bez udziału nauczyciela 670 godzin, zajęcia praktyczne 1100 godzin, praktyka zawodowa 1200 godzin. Na studiach II stopnia kształcenie trwa 4 semestry. Liczba godzin ogółem wynosi 1375 godzin, w tym zajęcia teoretyczne 945 godzin, zajęcia praktyczne 270 godzin, praktyka zawodowa 160 godzin.

Czas trwania kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* dostosowany jest do efektów określonych w standardzie oraz liczba godzin umożliwia zdobycie właściwej liczby punktów ECTS tj. 183 punktów na studiach I stopnia i 122 punktów na studiach II stopnia.

1.5.5

Punktacja ECTS przypisana do poszczególnych modułów jest zgodna z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa. System punktowy ECTS realizowany w Uczelni jest wartością przyporządkowaną poszczególnym modułom kształcenia (obowiązkowym oraz do wyboru), w tym praktykom zawodowym. Punkty ECTS przypisuje się również za przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej (seminarium dyplomowe).

W toku studiów I stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* student jest zobowiązany do uzyskania 183 punktów ECTS tj. w ramach nauk podstawowych - 16 ECTS, nauk społecznych - 16 ECTS, nauk w zakresie podstaw opieki pielęgniarstwa 24 ECTS, nauk w zakresie opieki specjalistycznej - 34 ECTS. Kształtowanie umiejętności praktycznych, realizowane w ramach zajęć praktycznych - 55 ECTS i praktyk zawodowych - 30 ECTS oraz egzamin dyplomowy - 5 ECTS. Zgodnie ze standardem kształcenia - wychowanie fizyczne jest przedmiotem nieobowiązkowym realizowanym w wymiarze 30 godz. - 1 ECTS rocznie. Przedstawiona przez Uczelnię punktacja ECTS dla studiów I stopnia obejmuje minimalną liczbę punktów (180 ECTS) wskazaną w standardzie i jest zgodna ze standardem kształcenia dla kierunku *pielęgniarstwo*.

W toku studiów II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* student jest zobowiązany do uzyskania

122 punktów ECTS tj. w ramach wybranych zagadnień z nauk społecznych - 17 ECTS, nauk w zakresie opieki specjalistycznej - 18 ECTS, praktycznego przygotowania zawodowego - w ramach praktyk zawodowych - 8 ECTS, godziny do dyspozycji uczelni w tym moduły do wyboru przez studenta - 50 ECTS, egzaminu dyplomowego magisterskiego - 20 ECTS. Zgodnie ze standardem kształcenia - wychowanie fizyczne jest przedmiotem nieobowiązkowym realizowanym w wymiarze 30 godz. - 1 ECTS rocznie oraz realizacja język angielskiego na poziomie biegłości B2, w wymiarze 90 godz. - 7 punktów ECTS. Przedstawiona przez Uczelnię punktacja ECTS dla studiów II stopnia obejmuje minimalną liczbę punktów (120 ECTS) wskazaną w standardzie i jest zgodna ze standardem kształcenia dla kierunku *pielęgniarstwo*.

Celem uzyskania przez absolwenta pełnych kwalifikacji zawodowych, zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia, punkty ECTS przypisano również do zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym zgodnie ze standardem kształcenia. Odpowiednio dla studiów I stopnia – 90 ECTS (50% ogólnej liczby punktów do standardu), dla studiów II stopnia – 30 ECTS (25% ogólnej liczby punktów).

1.5.6

Program kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo* I stopnia zakłada elastyczność w wyborze przez studenta przedmiotów (zakażenia szpitalne, język migowy lub promocja zdrowia psychicznego) w ramach zaproponowanych przez Uczelnię zajęć fakultatywnych. Przypisana liczba punktów ECTS – 3 jest zgodna ze standardem kształcenia.

W cyklu kształcenia na studiach II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo*, Uczelnia proponuje realizację 625 godzin jako zajęć do dyspozycji Uczelni. W tym znajdują się zajęcia fakultatywne (takie jak: monitorowanie i ocena jakości opieki pielęgniarstwa lub metrologia w praktyce pielęgniarstwa, profilaktyka w pediatrii lub zagrożenia cywilizacyjne wieku rozwojowego, tanatoedukacja w medycynie lub kultura życia kultura śmierci w kontekście pracy pielęgniarki), które stanowią 75 godzin czyli 12% wszystkich zajęć pozostających do dyspozycji Uczelni. Jest to zgodne ze standardem kształcenia.

Uczelnia zapewnia studentom bezpłatny dostęp do obiektów sportowych umożliwiając uprawianie sportu (wychowanie fizyczne).

1.5.7

Dobór form zajęć dydaktycznych na kierunku *pielęgniarstwo* jest zgodny z założonymi efektami kształcenia. Liczebność grup określa Uchwała Senatu UMB oraz Zarządzenie określające listę przedmiotów zawodowych w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. Dla kierunku *pielęgniarstwo* zajęcia realizowane są w następujących formach i grupach: wykłady (dla wszystkich studentów na danym roku), seminaria, lektoraty z języków obcych i zajęcia z wychowania fizycznego (grupa 30-osobowa), ćwiczenia kliniczne i zajęcia praktyczne (grupa 10-osobowa). Dopuszcza się na wniosek kierownika jednostki dydaktycznej zweryfikowany przez Dziekana, zmienienie liczebność w grupach – zgodnie z Uchwałą nr 119/2013 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 19.12.2013r. w sprawie zmiany uchwały nr 64/2013 z dnia 27.06.2013r. w sprawie liczebności grup studenckich. Zgodnie z Uchwałą nr 8/II/06 Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych z dnia 23 marca 2006 roku zajęcia dla kierunku Pielęgniarstwo - zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe (ćwiczenia kliniczne), powinny być realizowane w grupach nie przekraczających 4-8 studentów a zajęcia w warunkach symulowanych (pracownia umiejętności pielęgniarstwa) w grupach nie przekraczających 7-8 studentów.

W ocenie ZOPKA (Zespół Oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej), Uczelnia nadal nie realizuje zaleceń powizytacyjnych KRASZPiP (jednostki akredytującej kierunek

pielęgniarstwo z ramienia Ministerstwa Zdrowia) z dnia 15.02.2012r. dotyczących zmniejszenia liczebności grup studenckich w ramach zajęć ćwiczeniowych realizowanych w pracowni umiejętności pielęgniarskich oraz zajęć praktycznych i praktyk zawodowych realizowanych w oddziałach szpitalnych. Aktualna liczebność grup studenckich określona Uchwałą Senatu UMB nr 64/2013r jest niezgodna z Uchwałą KRASZPiP. Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe odbywają się w placówkach dobranych w oparciu „*Kryteria doboru placówek do realizacji zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych*”. Osoby realizujące zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe, nie będące pracownikami UMB są dobierane również w oparciu o powyższe kryteria. Zajęcia praktyczne są prowadzone w warunkach pozwalających na przygotowanie do praktyk zawodowych, umożliwiając bezpośrednie wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Wykorzystywane są różnorodne materiały dydaktyczne, w tym: fantomy i manekiny (między innymi do nauki czynności pielęgnacyjnych, oceny stanu fizykalnego pacjenta, symulatory tkanek miękkich, manekiny ratunkowe, symulatory wypadkowe, fantomy położnicze, ginekologiczne i pediatryczne, manekiny do ćwiczeń procedur klinicznych – np. intubacji, resuscytacji i urazów), modele anatomiczne, plansze, przeźrocza, pokazy multimedialne, filmy dydaktyczne i prezentacje komputerowe.

Wszystkie zaproponowane placówki do kształcenia praktycznego (zgodne ze standardem kształcenia) spełniają kryteria związane z kształceniem praktycznym. Również posiadane przez Uczelnie pracownie umiejętności pielęgniarskich wyposażone są zgodnie z Zaleceniami KRASZPiP z dnia 13 grudnia 2007 roku w odpowiedni sprzęt i ilość stanowisk. Przeprowadzone przez ZOPKA wizytacje zajęć praktycznych w pracowni umiejętności pielęgniarskich oraz w oddziałach szpitalnych potwierdziły prawidłową ich realizację. Studenci otrzymują specjalny dzienniczek umiejętności zawodowych (Dziennik kształcenia zawodowego - kierunek pielęgniarstwo dla stacjonarnych I i II stopnia), w których odnotowywane jest nabywanie i ugruntowywanie umiejętności zawodowych na poszczególnych etapach kształcenia studentów, w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Praktyki zawodowe realizowane są w warunkach właściwych dla zakresu działalności zawodowej i pozwalają na osiągnięcie założonych efektów kształcenia.

Na ocenianym kierunku nie są prowadzone zajęcia dydaktyczne na odległość.

1.5.8

Zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe są realizowane zgodnie ze standardami kształcenia dla kierunku *pielęgniarstwo* i podlegają ocenie. Przebieg każdej praktyki zawodowej jest udokumentowany, a student ma wykaz umiejętności, które zalicza w czasie zajęć praktycznych i praktyk zawodowych. Praktyczna nauka zawodu realizowana w formie zajęć praktycznych (1100 godzin) i praktyk zawodowych (1200 godzin) w ramach studiów I stopnia i 160 godzin praktyk zawodowych w ramach studiów II stopnia. Dla zajęć praktycznych i praktyk zawodowych określono efekty kształcenia oraz umieszczono je w sylabusach i Dzienniku kształcenia zawodowego na studiach I stopnia oraz sylabusach i Dzienniku kształcenia zawodowego na studiach II stopnia.

Osoby prowadzące zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe dokonują weryfikacji osiąganych efektów kształcenia, zaliczając umiejętności na wszystkich poziomach. Ocena końcowa uwzględnia samoocenę studenta. Nad prawidłowym przebiegiem części praktycznej czuwają: Dziekan i Prodziekani Wydziału, Wydziałowa Komisja ds. Programów Nauczania Praktyk Zawodowych na kierunku Pielęgniarstwo. Uczelnia posiada koordynatorów praktyk zawodowych oraz opiekunów praktyk zawodowych z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem zawodowym. Wydział podpisuje umowy cywilno-prawne oraz umowy o wolontariat z opiekunami praktyk. ZOPKA podkreśla, że pracodawcy współpracujący z akredytowaną jednostką bardzo dobrze oceniają przygotowany i

zorganizowany proces realizacji praktyk.

Koordinatorzy i opiekunowie praktyk zawodowych podlegają ocenie wg ustalonych kryteriów. Studenci mają możliwość ocenić realizację praktyk poprzez anonimową „*Ankieta oceniającą praktyki zawodowe przez studenta*”, w której ocenie poddawane są warunki lokalowe, wyposażenie, komunikacja interpersonalna, stopień rozwoju umiejętności praktycznych, nabyta wiedza oraz kompetencje prowadzących. Natomiast opiekunowie praktyk zawodowych mogą ocenić studenta korzystając z „Ankiety oceniającej studenta przez opiekuna praktyk”. Kształtowanie umiejętności praktycznych oparte jest o bazę własną Uczelni i inne instytucje, z którymi Uczelnia podpisała umowy lub porozumienia. Liczba miejsc praktyk dostosowywana jest do liczny studentów. Aby zapewnić osiągnięcie założonych efektów kształcenia, dobór placówek odbywa się w oparciu o ustalone kryteria (*Kryteria doboru placówek do realizacji zajęć praktycznych lub praktyk zawodowych*) obejmujące m.in.. doświadczenie w przeprowadzaniu praktyk, wykształcenie personelu, średni staż personelu, wyposażenie oraz dostępność odpowiedniej infrastruktury. Ankiety są analizowane, a wyniki poddawane dyskusji w ramach prac Wydziałowego Zespołu Doskonalenia Jakości Kształcenia.

Również studenci obecni na spotkaniu z ZOPKA wyrazili pozytywne opinie na temat odbywanych zajęć praktycznych oraz praktyk zawodowych . W ich ocenie zajęcia te przygotowują ich do wykonywanego zawodu i są najmocniejszą stroną studiowanego przez nich kierunku.

1.5.9

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku uczestniczy w programie Erasmus od roku akademickiego 2004/2005. W roku 2014 Uniwersytet uzyskał tzw. Kartę Uczelni Erasmusa na lata 2014-2020, umożliwiającą udział w programie Erasmus+, będącym kontynuacją poprzednich programów Socrates-Erasmus i „Uczenie się przez całe życie” - Erasmus. Dzięki temu w Uczelni realizowane są cztery kategorie mobilności: wyjazdy studentów na studia, wyjazdy studentów na praktyki, wyjazdy nauczycieli akademickich w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz wyjazdy szkoleniowe pracowników Uczelni. Uniwersytet Medyczny zawarł szereg umów międzyinstytucjonalnych z uczelniami zagranicznymi z Niemiec, Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Francji, Belgii, Węgier, Rumunii, Czech, Słowacji, Turcji, Litwy i Estonii. Powyższe umowy swoim zakresem obejmują wszystkie trzy wydziały UMB w tym Wydział Nauk o Zdrowiu. Wyjazdy studentów na praktyki i wyjazdy pracowników Uczelni mogą się również odbywać do instytucji nie będących uczelniami wyższymi, bez konieczności podpisywania umów. W ostatnich latach akademickich średnio około 10 studentów Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku rocznie realizowało część studiów w uczelniach partnerskich w ramach programu ERASMUS+.. Z Wydziału Nauk o Zdrowiu w latach 2012-2016, 10 studentów realizowało wyjazd zagraniczny (7 na praktykę, 3 na studia) w tym 1 osoba kierunku *pielęgniarstwo* studiowała w Universidad Catolica de Valencia ‘San Vicente Martir’ (Hiszpania). Zainteresowaniem cieszą się również wyjazdy szkoleniowe pracowników Uczelni. Uczestnictwo w Programie LLP-ERASMUS umożliwia zdobywanie wiedzy i wymianę doświadczeń w renomowanych zagranicznych ośrodkach akademickich oraz pozwala na zapoznanie się z kulturą i tradycjami w różnych krajach Europy. Od roku 2012 studenci kierunku *pielęgniarstwo* (1 osoba) jak również wykładowcy (10 pracowników naukowo-dydaktycznych) biorą czynny udział w wymianie międzynarodowej. Na zaproszenie Wydziału Nauk o Zdrowiu przyjeżdżają również zagraniczni studenci celem odbycia praktyk z pielęgniarstwa (dwóch studentów pielęgniarstwa z Universidad Catolica de Valencia ‘San Vicente Martir’ (Hiszpania) na 3 miesięczną praktykę oraz wykładowcy (1 pracownik z Turcji (Pamukkale University) oraz wykładowcy celem poprowadzenia wykładów na kierunku *pielęgniarstwo*.

Program studiów sprzyja umiędzynarodowieniu procesu kształcenia poprzez ustawiczne kształcenie i doskonalenie zawodowe pracowników naukowo-dydaktycznych realizujących zajęcia dydaktyczne na kierunku *pielęgniarstwo*. Działania te dotyczą min. wyjazdów szkoleniowych w zakresie strategicznego partnerstwa w dziedzinie edukacji, szkoleń młodzieży mających na celu wspieranie rozwoju, przeniesienie i/lub wdrożenie innowacyjnych rozwiązań oraz realizacji wspólnych inicjatyw wspierających współpracę, uczenie się i wymianę doświadczeń na poziomie europejskim w obszarze opieki nad ludźmi starszymi. Udział przedstawicieli Uczelni Medycznych z 5 krajów (Finlandia, Norwegia, Wielka Brytania, Polska i Czechy), wizyt studyjnych zorganizowanych przez Departament Polityki Senioralnej w ramach projektu strategia usług opieki długoterminowej nad osobami starszymi. Doświadczenia zdobyte podczas wyjazdów i staży zagranicznych mają bezpośrednie zastosowanie w konstrukcji treści programowych poszczególnych przedmiotów dla kierunku *pielęgniarstwo*.

1.6.1

Zasady rekrutacji na Wydziale Nauk o Zdrowiu zapewniają właściwy dobór kandydatów do podjęcia kształcenia, uwzględniają zasadę zapewniana równych szans kandydatom na studia. Uczelnia posiada wykaz stosownych Uchwał Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia I i II stopnia na poszczególne lata akademickie. Szczegółowy opis postępowania rekrutacyjnego z harmonogramem postępowania znajduje się w Uchwale nr 56/15 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 29 maja 2015 w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia na rok akademicki 2016/2017 w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku oraz Uchwale nr 18/2016 Senatu Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku z dnia 23 lutego 2016 w sprawie zmiany Uchwały nr 56/2015 w sprawie warunków i trybu przyjęć na studia na rok akademicki 2016/2017 w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku. W przypadku studiów I stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* podstawą przyjęcia na studia prowadzone w formie stacjonarnej jest liczba punktów rankingowych uzyskana w postępowaniu kwalifikacyjnym. W przypadku studiów II stopnia jednym z podstawowych warunków rekrutacji jest posiadanie dyplomu licencjata pielęgniarstwa. Od kandydata wymagane jest zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia pozwalającym na podjęcie studiów na kierunku *pielęgniarstwo*.

1.6.2.

Nie dotyczy akredytowanego kierunku.

1.7

1.7.1

Szczegółowe zasady zaliczania zajęć obowiązkowych oraz poszczególnych lat studiów zawiera Regulamin Studiów. Weryfikacja efektów kształcenia na studiach I stopnia i na studiach II stopnia z zakresu wiedzy i umiejętności i kompetencji społecznych odbywa się na bieżąco w trakcie zaliczania poszczególnych zajęć z przedmiotów jak również w trakcie kolokwium oraz egzaminów (zgodnie z planem studiów oraz z informacjami zawartymi w kartach poszczególnych przedmiotów). Stosowane są zarówno formujące jak i podsumowujące metody weryfikacji efektów kształcenia. Nabyte czynności praktyczne potwierdzane są w dzienniczkach umiejętności praktycznych. Na Radach Pedagogicznych kolejnych lat studiów omawiane są postępy w nauce poszczególnych studentów oraz przedstawiane uwagi i życzenia studentów. W zakresie wszystkich przedmiotów obowiązują studentów określone minima programowe zgodnie z aktualnymi uregulowaniami prawnymi. Stosowane metody weryfikacji nie budzą zastrzeżeń pod względem trafności doboru, specyficzności i różnorodności oraz kompleksowości i skuteczności metod sprawdzania i

oceniań efektów kształcenia osiągniętych przez studentów z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych określonych dla przedmiotów kształcenia. Metody sprawdzania oraz oceniań efektów kształcenia również w zakresie zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem zawodowym w tym także praktyk zawodowych są adekwatne do założonych efektów kształcenia. Umożliwiają także skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów kształcenia w odniesieniu do wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy, m.in. poprzez zaangażowanie w ten proces opiekunów praktyk reprezentujących pracodawców oraz bardzo rzetelnie i szczegółowo opracowany a następnie weryfikowany Dziennik Umiejętności Praktycznych dla I i II stopnia studiów. Z uwagi na wielosemestralny cykl nauczania w ramach przedmiotów zawodowych przeprowadzane są też egzaminy cząstkowe. Za organizację i przebieg egzaminu dyplomowego odpowiedzialny jest Dziekan lub wyznaczony przez niego Prodziekan WNZ, który przedstawia studentom listę opiekunów prac licencjackich, magisterskich, powołuje komisje egzaminacyjne oraz ustala harmonogram przebiegu egzaminu. Nad właściwym poziomem prac dyplomowych czuwa Wydziałowa Komisja ds. Prac Dyplomowych. Komisja działa w oparciu o procedurę zawartą w Regulaminie egzaminu dyplomowego na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Każdy etap egzaminu dyplomowego oceniany jest w skali punktowej, a na koniec wystawiana ocena. Egzamin licencjacki i magisterski zapewnia obiektywność oceny, czyli zgodność wyników oceniania z rzeczywistymi osiągnięciami studenta, pozwala skontrolować umiejętności zdobywania i posługiwania się wiedzą oraz ocenić stopień przygotowania absolwenta do samodzielnego i bezpiecznego pełnienia roli zawodowej licencjata oraz magistra pielęgniarstwa. Egzamin dyplomowy licencjacki składa się z trzech części: egzaminu teoretycznego, praktycznego oraz obrony pracy licencjackiej. Egzamin dyplomowy magisterski składa się z dwóch części: egzaminu teoretycznego oraz obrony pracy magisterskiej. Warunkiem przystąpienia do obrony pracy licencjackiej, magisterskiej jest uzyskanie wszystkich wymaganych w toku studiów zaliczeń i egzaminów, złożenie pracy licencjackiej, magisterskiej oraz zdanie wymaganych egzaminów, pozytywna weryfikacja pracy licencjackiej i magisterskiej przez system antyplagiatowy.

Metody sprawdzania i oceny efektów kształcenia są adekwatne do weryfikacji programu kształcenia zarówno na studiach I jak i II stopnia.

ZOPKA zapoznał się z 12 losowo wybranymi pracami etapowymi, z których 6 dotyczyła opisów przypadków i procesu pielęgnowania a 6 - zaliczenie przedmiotów/seminariów na ocenę w oparciu o wynik testu. Tematyka prac etapowych była zgodna z realizowanymi efektami kształcenia, zaliczenia testowe obejmowały pytania jednokrotnego wyboru, wielokrotnego wyboru oraz pytania otwarte. Po zapoznaniu się z losowo wybranymi 5 pracami licencjackimi i 7 pracami magisterskimi ZOPKA pozytywnie ocenił tematykę prac i dostosowanie ich charakteru do wymogów prac licencjackich i magisterskich na kierunku pielęgniarstwo, profil praktyczny. Oceny prac zaliczeniowych oraz dyplomowych, ich rzetelność oraz trafność wystawionych ocen prac oceniono pozytywnie.

1.7.2

W opinii ZOPKA system oceny osiągnięć studentów zorientowany jest na proces uczenia się. Studenci rozwijają swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne od tych ogólnych do specjalistycznych, a treści programowe nie są powtarzane. System oceny osiągnięć studentów jest transparentny i obiektywny. Studenci mają dostęp do prac zaliczeniowych, mogą również uzyskać informacje zwrotne o popełnionych błędach. Na pierwszych zajęciach zdobywają oni wiedzę na temat zagadnień egzaminacyjnych oraz wymagań dotyczących realizowanego przedmiotu. Sposoby oceny efektów kształcenia opierają się ściśle o aktualny regulamin studiów, Rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie kształcenia dla kierunku pielęgniarstwo oraz plany studiów. Procedury oceniania studenta

oraz sposoby weryfikacji zdobytej przez niego wiedzy są opracowane i corocznie analizowane przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne z danego przedmiotu. Bezstronność, rzetelność, przejrzystość, wiarygodność i porównywalność wyników oceny to podstawowe kryteria w procesie sprawdzania i oceny efektów kształcenia.

3. Uzasadnienie

Efekty kształcenia dla studiów I i II stopnia są zgodne ze standardami kształcenia obowiązującymi dla kierunku *pielęgniarstwo* zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa.

Programy studiów I i II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* zostały opracowane zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa w zakresie wymagań ogólnych, ogólnych i szczegółowych efektów kształcenia, organizacji studiów, minimalnej liczby godzin zajęć zorganizowanych, punktów ECTS oraz kształcenia praktycznego.

Analiza treści kształcenia wykazała ich spójność z zakładanymi efektami kształcenia oraz zapotrzebowaniem rynku pracy i obowiązującymi przepisami prawa.

Metody kształcenia na ocenianym kierunku są różnorodne, dobrze dostosowane do charakteru realizowanego przedmiotu i umożliwiają osiągnięcie efektów kształcenia, zwłaszcza tych z kategorii umiejętności, które są niezbędne na rynku pracy.

Czas trwania kształcenia na studiach stacjonarnych I stopnia wynosi 6 semestrów, a na studiach II stopnia stacjonarnych i niestacjonarnych 4 semestry. Umożliwia to realizację treści programowych oraz kierunkowych efektów kształcenia przedstawionych w opisie i zgodnych z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 maja 2012r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko-dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa.

Punktacja ECTS jest zgodna ze standardem kształcenia na kierunku *pielęgniarstwo*.

Program studiów I i II stopnia zapewnia wybór przedmiotów fakultatywnych zgodnie ze standardem kształcenia. Studenci mają również możliwość dobrowolnego uczestnictwa w zajęciach z wychowania fizycznego.

Dobór form zajęć dydaktycznych na ocenianym kierunku, ich organizacja, w tym liczebność grup na poszczególnych zajęciach a także proporcje liczby godzin różnych form zajęć, umożliwiają studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia, w szczególności umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych niezbędnych na rynku pracy.

Wszystkie zajęcia (teoretyczne, praktyczne) zostały określone dla kierunku w sposób prawidłowy. Sposób ich weryfikacji zapewnia poprawne sprawdzenie wszystkich zakładanych efektów (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) nabytych w trakcie kształcenia Uczelnia posiada potencjał do umiędzynarodowienia procesu kształcenia, jest do tego przygotowana. W tym celu realizuje przyjęte założenia związane z realizacją międzynarodowych programów takich jak: Erasmus, Erasmus+ czy wyjazdy szkoleniowe pracowników Uczelni. Uczestnictwo w Programie LLP-ERASMUS umożliwia zdobywanie wiedzy i wymianę doświadczeń w renomowanych zagranicznych ośrodkach akademickich oraz pozwala na zapoznanie się z kulturą i tradycjami w różnych krajach Europy.

Zastrzeżenie budzi jedynie, w ocenie ZOPKA, brak realizacji zaleceń powizytacyjnych KRASZPiP dotyczących liczebności grup studenckich na zajęciach praktycznych klinicznych. Sugeruje się aby dla kierunku *pielęgniarstwo*: 1). zajęcia praktyczne i praktyki zawodowe

(ćwiczenia kliniczne), realizowane były w grupach nie przekraczających 4-8 studentów; 2). zajęcia w warunkach symulowanych (pracownia umiejętności pielęgniarских), w grupach nie przekraczających 7-8 studentów – zgodnie z Uchwałą nr 8/II/06 Krajowej Rady Akredytacyjnej Szkół Pielęgniarek i Położnych z dnia 23 marca 2006 roku.

4. Zalecenia

1. Ustalenie liczebności grup studenckich zgodnie z Uchwałą KRASZPiP.

2. Liczba i jakość kadry naukowo-dydaktycznej zapewniają realizację programu kształcenia na ocenianym kierunku oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

2.1 Nauczyciele akademicki stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy, który zapewnia realizację programu studiów w obszarze wiedzy odpowiadającym obszarowi kształcenia, wskazanemu dla tego kierunku studiów, w zakresie jednej z dyscyplin naukowych, do których odnoszą się efekty kształcenia określone dla tego kierunku, lub doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, związane z umiejętnościami wskazanymi w opisie efektów kształcenia dla tego kierunku. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym, a ich liczba jest właściwa w stosunku do liczby studentów ocenianego kierunku. *

2.2 Dorobek naukowy, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku są adekwatne do realizowanego programu i zakładanych efektów kształcenia. Zajęcia związane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, w tym zajęcia warsztatowe, są prowadzone na ocenianym kierunku przez osoby, z których większość posiada doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią, odpowiadające zakresowi prowadzonych zajęć. W przypadku, gdy zajęcia realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, kadra dydaktyczna jest przygotowana do prowadzenia zajęć w tej formie. *

2.3 Prowadzona polityka kadrowa umożliwia właściwy dobór kadry, motywuje nauczycieli akademickich do podnoszenia kwalifikacji naukowych, zawodowych i rozwijania kompetencji dydaktycznych oraz sprzyja umiędzynarodowieniu kadry naukowo-dydaktycznej.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

2.1

Zgodnie z Raportem Samooceny Uczelnie zgłosiła do minimum kadrowego studiów I i II stopnia na kierunku *pielęgniarstwo* 17 osób, w tym 7 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 10 doktorów. Minimum kadrowe dla wizytowanego kierunku studiów powinno spełniać warunki określone w § 14 ust. 7 oraz w § 15 ust. 1 . **Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 3 października 2014 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku i poziomie kształcenia (Dz. U. z 2014 r. poz. 1370).** Zespół oceniający biorąc pod uwagę dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią obciążenia dydaktyczne, formę zatrudnienia oraz złożone oświadczenia do minimum kadrowego zaliczył 16 osób (w tym 6 samodzielnych nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego oraz 10 doktorów). Wszystkie zaliczone do minimum kadrowego osoby posiadają dorobek naukowy w obszarze nauk medycznych nauk o zdrowiu i kulturze fizycznej, w dziedzinie nauk medycznych w dyscyplinie medycyna lub w dziedzinie nauk o zdrowiu oraz posiadają doświadczenie zawodowe zgodne z opisem efektów kształcenia w zakresie umiejętności, gdyż reprezentują specjalności z zakresu nauk medycznych i posiadają doświadczenie

zawodowe zdobyte poza uczelnią odpowiadające opisowi efektów kształcenia w zakresie umiejętności. Zarówno dorobek, jak i doświadczenie zawodowe osób zaliczonych do minimum kadrowego zapewnia realizację programu studiów. Osoby zaliczone do minimum kadrowego spełniają wymogi określone w § 13 ust. 1 w/w rozporządzenia oraz w art. 9a ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Do minimum kadrowego nie zaliczono jednego samodzielnego nauczyciela akademickiego, gdyż nie prowadzi zajęć dydaktycznych.

Analiza obciążeń dydaktycznych nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe wykazała, iż wszyscy zaliczeni do minimum spełniają wymóg określony w § 13 ust. 2 w/w rozporządzenia.

Osoby wskazane do minimum kadrowego dla kierunku *pielęgniarstwo* złożyły z dniem 30 czerwca 2015 roku oświadczenia, o których mowa w art. 112a ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, natomiast w przypadku trzech osób - szczegóły w załączniku nr 4 raportu wskazane jest dostosowanie się do wymogu określonego w art. 112a ust. 3 powyższej ustawy. Struktura kwalifikacji nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe odpowiada wymogom prawa określonym dla kierunków studiów o profilu praktycznym. Analiza spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego obejmowała również posiadane tytuły zawodowe, tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich. Stosunek liczby nauczycieli akademickich stanowiących minimum kadrowe, do liczby studentów kierunku dla obszaru nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz nauk o kulturze fizycznej, do którego przyporządkowano wizytowany kierunek studiów określa § 17 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia stanowiącego poz. 4 Załącznika nr 1 raportu. Wynosi on 1:21 przy obowiązującym granicznym 1:60 studentów; jest właściwy, a zatem stwierdza się, iż został on spełniony.

2.2.

Na kierunku pielęgniarstwo zajęcia dydaktyczne na studiach I stopnia prowadzi 138 nauczycieli akademickich (13 z tytułem profesora, 13 ze stopniem doktora habilitowanego medycyny, 2 ze stopniem doktora habilitowanego nauk o zdrowiu, 33 ze stopniem doktora medycyny, 1 ze stopniem doktora nauk farmaceutycznych, 9 ze stopniem doktora nauk o zdrowiu, 4 ze stopniem doktora nauk humanistycznych, 1 ze stopniem doktora nauk ekonomicznych, 6 ze stopniem doktora, 10 z tytułem zawodowym lekarza, 40 z tytułem zawodowym magistra, 6 z tytułem zawodowym licencjata) oraz na studiach II stopnia – 69 (9 z tytułem profesora, 7 ze stopniem doktora habilitowanego medycyny, 25 ze stopniem doktora medycyny, 8 ze stopniem doktora nauk o zdrowiu, 1 ze stopniem doktora nauk humanistycznych, 5 z tytułem zawodowym lekarza, 13 z tytułem zawodowym magistra). Nauczyciele prowadzący zajęcia na kierunku są specjalistami w swoich dziedzinach (pielęgniarstwo, pielęgniarstwo specjalistyczne, choroby wewnętrzne, medycyna rodzinna, okulistyka, medycyna społeczna, zdrowie publiczne, chirurgia ogólna, neurologia, genetyka kliniczna, choroby zakaźne, patomorfologia, pediatria, neonatologia, geriatryka, radiodiagnostyka, analityka medyczna, anestezjologia z intensywną terapią, pedagogiki kulturoznawczej), posiadają duży dorobek naukowy, prowadzą lub uczestniczą w projektach naukowych krajowych i zagranicznych, co potwierdza przedstawiona zbiorcza statystyka i analiza bibliometryczna publikacji nauczycieli akademickich Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Doświadczony personel naukowy Uczelni gwarantuje wysoki poziom teoretycznych i praktycznych zajęć, prowadzonych w dobrze wyposażonych salach wykładowych, seminaryjnych i ćwiczeniowych. Prowadzona jest systematyczna kontrola osób prowadzących zajęcia dydaktyczne i jednostek w których odbywają się zajęcia. Nauczyciele prowadzący zajęcia z podstaw pielęgniarstwa i specjalistycznej opieki pielęgniarstwa posiadają prawo wykonywania zawodu pielęgniarki oraz minimum roczną praktykę zawodową zgodną z nauczonym przedmiotem. Wielu dydaktyków posiada znaczące i aktualne doświadczenie

zawodowe zdobyte poza uczelnią, które jest stale uzupełniane i odpowiada zakresowi prowadzonych zajęć. Kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich są oceniane przez studentów na podstawie anonimowo wypełnianych ankiet zgodnie z Regulaminem ankietyzacji zajęć dydaktycznych oraz systemu opieki dydaktycznej i naukowej nad studentami, doktorantami i uczestnikami studiów podyplomowych UMB stanowiący załącznik nr 16 do Regulaminu Działania Sytemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia UMB. Ankietyzacja przeprowadzana jest bezpośrednio po zakończeniu zajęć (ćwiczeń, seminariów i wykładów) z poszczególnych przedmiotów. Dodatkowo 1-2 razy w roku ocena prowadzona jest w poszczególnych jednostkach dydaktycznych na wniosek kierownika jednostki.

2.3.

Zasady zatrudniania, oceniania i przyznawania awansów naukowych i dydaktycznych nauczycieli akademickich reguluje Statut Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Kadra kierunku pielęgniarstwo oceniana jest także okresowo przez uczelnią i wydziałową komisję do spraw oceny kadry. Uczelnia stosuje zasady przeprowadzania oceny opisane i uregulowane w statucie UMB. Jakość kształcenia prowadzona przez nauczycieli akademickich stanowi istotne kryterium w występowaniu o nagrody ministra MNiSW oraz w przyznawaniu nagród dydaktycznych Rektora Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku.

Osoby do realizacji zajęć praktycznych zatrudnione w oparciu o umowę - zlecenie zostały dobrane w oparciu o odpowiednie „Kryteria doboru osób do realizacji zajęć praktycznych, osoby do realizacji praktyk zawodowych - w oparciu o odpowiednie kryteria - „Kryteria doboru osób do realizacji praktyk zawodowych”.

Uczelnia promuje kształcenie i działalność naukową na Wydziale poprzez działania polegające na organizowanie konferencji z udziałem zagranicznych autorytetów.

3. Uzasadnienie

Minimum kadrowe dla kierunku pielęgniarstwo na poziomie studiów I i II stopnia jest spełnione. W skład minimum kadrowego wchodzi nauczyciele akademicy ze znaczącym dorobkiem naukowym posiadający tytuły i stopnie naukowe w dziedzinie nauk medycznych a także odpowiednie doświadczenie zawodowe oraz nauk o zdrowiu. Także pielęgniarki ze stopniem zawodowym magistra, prowadzące zajęcia na ocenianym kierunku dysponują dużym doświadczeniem zawodowym i dydaktycznym. Na Uczelni prowadzone są działania zachęcające nauczycieli akademickich do podnoszenia swoich kwalifikacji. Władze Uczelni prowadzą również politykę wprowadzania na kierunku pielęgniarstwo wymiany międzynarodowej. W ostatnich trzech latach w ramach programu ERASMUS+ uczestniczyło 9 studentów oraz 4 pracowników, staże naukowe/szkolenia zagraniczne odbyły 33 osoby, natomiast na stypendiach naukowych przebywało 11 osób. Liczna kadra dydaktyków posiadających praktyczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią jest mocną stroną Wydziału.

4. Zalecenia

Brak

3. Współpraca z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym w procesie kształcenia.

3.1 Jednostka współpracuje z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym, w tym z pracodawcami i organizacjami pracodawców, w szczególności w celu zapewnienia udziału przedstawicieli tego otoczenia w określaniu efektów kształcenia, weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, organizacji praktyk zawodowych, a także w celu pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. *

3.2 W przypadku prowadzenia studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych

reprezentujących otoczenie społeczne, gospodarcze lub kulturalne, sposób prowadzenia i organizację tych studiów określa porozumienie albo pisemna umowa zawarta pomiędzy uczelnią a danym podmiotem. *

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

3.1

Akredytowana jednostka charakteryzuje się bardzo dobrą współpracą z otoczeniem społecznym i gospodarczym w procesie kształcenia. Kadra dydaktyczna, reprezentowana przez wielu dydaktyków będących jednocześnie praktykami, posiada aktualne i znaczące doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Bardzo dobra organizacja praktyk zawodowych, włączanie pracodawców w procesy budowania oferty edukacyjnej oraz prowadzone działania analityczne służące rozwijaniu programów studiów (II stopień studiów) w oparciu o informacje pochodzące z rynku pracy korzystnie wpływają na proces zapewniania jakości kształcenia a zarazem skutkują tym, że większość absolwentów znajduje pracę w placówkach współpracujących z Uczelnią. W szczególności należy podkreślić bardzo dobrą weryfikację efektów kształcenia we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w odniesieniu do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych na pierwszym stopniu studiów.

Pracodawcy współpracujący z Uczelnią to przede wszystkim Dyrektorzy Szpitali, Dyrektorzy Klinik, Naczelne Pielęgniarek zatrudnione w regionalnych szpitalach. oraz przedstawiciele Izb Pielęgniarskich. Interesariusze zewnętrzni są dobrze zidentyfikowani - jest to liczna grupa przedstawicieli pracodawców, absolwentów i przedstawicieli organizacji branżowych. Problemem w ściślejszym angażowaniu interesariuszy zewnętrznych, zgłaszanym podczas rozmów w trakcie wizytacji jest mała dyspozycyjność interesariuszy wynikająca ze zobowiązań zawodowych, co stanowi jednak problem uniwersalny. Pracodawcy obecni podczas spotkania w trakcie wizytacji bardzo pozytywnie wypowiadali się o współpracy z jednostką prowadzącą oceniany kierunek.

Warto też podkreślić, że współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest formalizowana, m.in. za pomocą długoterminowych umów, które Uczelnia podpisała z podmiotami leczniczymi na realizację kształcenia praktycznego. Wśród sposobów formalizowania i ściślejszego włączania pracodawców w procesy współpracy warto odnotować, że pracodawcy są członkami zakładowych grup roboczych Komisji ds. Jakości Kształcenia.

3.2.

Jednostka odpowiedzialna za akredytowany kierunek nie prowadzi studiów we współpracy lub z udziałem podmiotów zewnętrznych.

3. Uzasadnienie

Jednostka skutecznie i aktywnie współpracuje z otoczeniem zewnętrznym i pracodawcami zarówno w procesie określania efektów kształcenia (niezależnie od przepisów wyznaczających granice modyfikacji tych efektów), weryfikacji i ocenie stopnia ich realizacji, a w szczególności w zakresie organizacji praktyk zawodowych i pozyskiwania kadry dydaktycznej posiadającej znaczne doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią. Dotyczy to zarówno działań na poziomie formalnym, jak też mniej sformalizowanym i bazującym na bezpośrednich relacjach z pracodawcami

Podpisane umowy pozwalają akredytowanej jednostce skutecznie osiągać założone efekty kształcenia i zapewniają wysoką jakość kształcenia praktycznego w warunkach rzeczywistych dla przyszłej pracy zawodowej

4.Zalecenia

Brak

4. Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu praktycznym i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów kształcenia

4.1 Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów ogólnych i specjalistycznych są dostosowane do potrzeb kształcenia na ocenianym kierunku, w tym do liczby studentów. Jednostka zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu, umożliwiającą uzyskanie umiejętności zgodnych z aktualnym stanem praktyki związanej z ocenianym kierunkiem studiów oraz dostęp studentów do laboratoriów w celu wykonywania prac wynikających z programu studiów. *

4.2 Jednostka zapewnia studentom ocenianego kierunku możliwość korzystania z zasobów bibliotecznych i informacyjnych, w tym w szczególności dostęp do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach, oraz do Wirtualnej Biblioteki Nauki. *

4.3 W przypadku, gdy prowadzone jest kształcenie na odległość, jednostka umożliwia studentom i nauczycielom akademickim dostęp do platformy edukacyjnej o funkcjonalnościach zapewniających co najmniej udostępnianie materiałów edukacyjnych (tekstowych i multimedialnych), personalizowanie dostępu studentów do zasobów i narzędzi platformy, komunikowanie się nauczyciela ze studentami oraz pomiędzy studentami, tworzenie warunków i narzędzi do pracy zespołowej, monitorowanie i ocenianie pracy studentów, tworzenie arkuszy egzaminacyjnych i testów.

1. Ocena

W pełni

2.Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

4.1

Baza dydaktyczna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku składa się z zakładów nauk podstawowych (teoretycznych), zlokalizowanych w pobliżu głównego budynku uczelni (Collegium Universum, Collegium Novum, Collegium Pathologicum). Uczelnia posiada 13 sal wykładowych oraz dwa szpitale kliniczne - Uniwersytecki Szpital Kliniczny oraz Uniwersytecki Dziecięcy Szpital Kliniczny. Kliniki i ośrodki badawcze, z których korzysta uczelnia są zlokalizowane w Wojewódzkim Szpitalu im. Jędrzeja Śniadeckiego, Szpitalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Białostockim Centrum Onkologii im. M. Skłodowskiej-Curie, Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Choroszczy. Dydaktyka Wydziału Nauk o Zdrowiu realizowana jest na bazie zakładów i jednostek wchodzących w struktury, to jest 18 zakładów i 7 klinik 1 studium i 2 samodzielne pracownie. Wykłady prowadzone są w oparciu o najnowocześniejsze wyposażenie sal wykładowych, seminaryjnych i ćwiczeniowych (rzutniki multimedialne, rzutniki folii, rzutniki pisma, telewizory, wideo). Dwa szpitale kliniczne z nowoczesną aparaturą diagnostyczną zapewniają dobre warunki zajęć klinicznych. Centrum Dydaktyczno-Naukowe Wydziału Nauk o Zdrowiu przy ul. Szpitalnej 37, jako obiekt został zlokalizowany w kompleksie budynków będących jednostkami Uczelni, na terenie będącym własnością Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku w pobliżu Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego i Uniwersyteckiego Dziecięcego Szpitala Klinicznego. Liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, laboratoriów ogólnych i specjalistycznych oraz pracowni w tym kluczowych dla kierunku Pielęgniarstwo – pracowni umiejętności pielęgniarskich jest wystarczająca i wyposażona zgodnie z zaleceniami KRASZPiP. Pracodawcy współpracujący

z Wydziałem udostępniają swoją bazę na potrzeby praktyk zawodowych. Ponadto w procedurach i narzędziach stanowiących elementy SZiDJK, dla ocenianego kierunku zostały określone kryteria doboru i oceny jednostki/zakładu do realizacji praktyk zawodowych, które zostały zawarte w kwestionariuszu zawierającym skalę punktową (załącznik nr 17 w dokumentacji SZiDJK).

Nie tylko ZOPKA ale również uczestnicy spotkania z ZOPKA pozytywnie ocenili bazę dydaktyczną. Z ich punktu widzenia pozwala ona na właściwą realizację procesu kształcenia na wizytowanym kierunku pomimo zwiększonej o 2-3 studentów liczebności w grupach ćwiczeniowych. Ponadto studenci wyrazili pozytywne opinie na temat bazy dydaktycznej, w której realizują zajęcia praktyczne oraz praktyki zawodowe.

4.2.

W zbiorach Biblioteki Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku znajduje się: około 130 tys. woluminów książek, ponad 50 tys. czasopism oraz 8 tys. jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych. Poza źródłami drukowanymi, biblioteka zapewnia dostęp do wielu baz bibliograficznych i pełnotekstowych, w tym do 15 tys. czasopism elektronicznych.

Poprzez serwer PROXY studenci UMB mogą korzystać ze źródeł elektronicznych nie tylko w sieci akademickiej, ale również z komputerów domowych, co umożliwia dostęp do literatury naukowej 24 h na dobę. Uczelnia uczestniczy w projekcie doc@med, biblioteka umożliwia błyskawiczne sprowadzenie kopii artykułów z krajowych bibliotek medycznych oraz pośredniczy w sprowadzaniu materiałów z innych bibliotek w kraju i za granicą. Biblioteka współpracuje również w ramach Podlaskiej Biblioteki Cyfrowej. Biblioteka posiada dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki. Obecnie informacje o zbiorach bibliotecznych dostępne są w Internecie. Katalog online działa w zintegrowanym systemie bibliotecznym ALEPH 500. Biblioteka jest skomputeryzowana, dysponuje nowoczesnym sprzętem do powielania materiałów bibliotecznych i wdraża nowoczesne techniki w zakresie upowszechniania i dystrybucji informacji elektronicznej. Biblioteka poprzez sieć wewnętrzną umożliwia też korzystanie z zasobów elektronicznych dostępnych w ramach Open Access, użytkownicy mogą korzystać z kilku tysięcy czasopism naukowych. Czasopisma elektroniczne mogą być czytane zarówno na komputerach dostępnych w bibliotece, jak i w całej sieci akademickiej, a nawet z komputerów domowych. Użytkownicy biblioteki mają dostęp do 18 stanowisk komputerowych podłączonych do Internetu w wypożyczalni i obu czytelnich oraz 6 laptopów udostępnianych na życzenie czytelnika w obu czytelnich.

Biblioteka dysponuje salą multimedialną, w której prowadzone są zajęcia z zakresu efektywnego przeszukiwania baz elektronicznych. Dodatkowo funkcjonują biblioteki zakładowe w: Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej oraz w Zakładzie Medycyny Rodzinnej i Pielęgniarstwa Środowiskowego i wyposażona jest w ponad 101 pozycji fachowej literatury. Wykaz czasopism i podręczników znajdujących się w bibliotece dla kierunku pielęgniarstwo stanowi załącznik 51 do Raportu Samooceny. Wykaz baz dostępnych w Bibliotece zawarty jest w załączniku nr 52 do Raportu Samooceny: American Chemical Society, Bibliografia publikacji pracowników UMB, BMJ Journals, ClinicalKey, Cochrane Library, EBSCO, Karger, Informa Healthcare, LWW (Lippincott Williams & Wilkins), Medline, Medline Complete, Nature Publishing Group, OvidSP, Oxford Journals Medicine, Polska Bibliografia Lekarska, Reaxys, Reaxys Medicinal Chemistry, Science, Science Direct, Scopus, Springer, Stockley's Drug Interactions, UpToDate, Web of Science, Wiley Online Library. Wyposażenie bibliotek zakładowych stanowi załącznik nr 53 do Raportu Samooceny. Pozycje biblioteczne gromadzone w bibliotece w liczbie egzemplarzy dostosowanej do liczebności studentów na omawianym kierunku, co w pełni pozwala na realizację przez Uczelnię dostępu studentów do lektury obowiązkowej i zalecanej w sylabusach.

4.3.

Na Wydziale Nauk o Zdrowiu na kierunku pielęgniarstwo nie jest prowadzone kształcenie na odległość

3. Uzasadnienie

Jednostka dysponuje infrastrukturą niezbędną do realizacji zaplanowanych efektów kształcenia przez wszystkich studentów i zapewnia bazę dydaktyczną do prowadzenia zajęć związanych z praktycznym przygotowaniem do zawodu na bardzo wysokim poziomie.

Biblioteka oraz czytelnia posiadają zbiory odpowiadające nauczaniu na kierunku, zalecana literatura jest dostępna w wypożyczalni w odpowiedniej liczbie egzemplarzy.

4. Zalecenia

Brak

5. Jednostka zapewnia studentom wsparcie w procesie uczenia się i wchodzenia na rynek pracy

5.1 Pomoc dydaktyczna i materialna sprzyja rozwojowi zawodowemu i społecznemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i skutecznym osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia oraz zdobywaniu umiejętności praktycznych, także poza zorganizowanymi zajęciami dydaktycznymi. W przypadku prowadzenia kształcenia na odległość jednostka zapewnia wsparcie organizacyjne, techniczne i metodyczne w zakresie uczestniczenia w e-zajęciach. *

5.2 Jednostka stworzyła warunki do udziału studentów w krajowych i międzynarodowych programach mobilności, w tym poprzez organizację procesu kształcenia umożliwiającą wymianę krajową i międzynarodową.

5.3 Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym, gospodarczym lub kulturalnym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, w szczególności współpracując z instytucjami działającymi na tym rynku. *

5.4 Jednostka zapewnia studentom niepełnosprawnym wsparcie dydaktyczne i materialne, umożliwiające im pełny udział w procesie kształcenia.

5.5 Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną, a także publiczny dostęp do informacji o programie kształcenia i procedurach toku studiów.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema cyframi.

5.1.

Studenci pozytywnie oceniają kontakt z prowadzącymi zajęcia, z którymi mogą się również spotkać w ramach konsultacji indywidualnych. Wymiar tych konsultacji w opinii studentów został uznany za adekwatny do ich potrzeb. Ponadto istnieje możliwość kontaktowania się z nauczycielami akademickimi drogą elektroniczną. Uczestnicy spotkania z ZOPKA jednoznacznie stwierdzili, że materiały udostępniane im przez wykładowców są pomocne w osiągnięciu zakładanych efektów kształcenia.

Studenci mogą ubiegać się o świadczenia przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Szczegółowe zasady opisuje *Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*. Wnioski stypendialne są rozpatrywane przez Komisję Stypendialną oraz Odwoławczą Komisję Stypendialną, których skład zgodnie z art. 177 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, w większości stanowią studenci. Zdaniem studentów uczestniczących w spotkaniu z ZO system

stypendialny jest przejrzysty, a w przypadku trudności mogą oni liczyć na pomoc pracowników administracyjnych. *Regulamin przyznawania pomocy materialnej studentom Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku* został ustalony w porozumieniu z Samorządem Studentckim, a jego przepisy są zgodne z ustawą Prawo o szkolnictwie wyższym.

5.2.

W ramach Wydziału Nauk o Zdrowiu działa 21 kół naukowych. Są to SKN: Tropik przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej, dla studentów kierunku Pielęgniarstwo przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej, Wolontariuszy Medycznych przy Zakładzie Zintegrowanej Opieki Medycznej, przy Zakładzie Anestezjologii i Intensywnej Terapii, przy Zakładzie Medycyny Wieku Rozwojowego i Pielęgniarstwa Pediatricznego, przy Zakładzie Medycyny Wieku Rozwojowego i Pielęgniarstwa Pediatricznego, przy Zakładzie Pielęgniarstwa Chirurgicznego, przy Zakładzie Medycyny Klinicznej, przy Zakładzie Położnictwa Ginekologii i Opieki Położniczo- Ginekologicznej, Zakładzie Medycyny Ratunkowej i Katastrof, Fizjoterapii Kliniki Rehabilitacji Dziecięcej przy Klinice Rehabilitacji Dziecięcej z Ośrodkiem Wczesnej Pomocy Dzieciom Upośledzonym "Dać Szansę", Fonoaudiologii Klinicznej i Logopedii przy Zakładzie Fonoaudiologii Klinicznej i Logopedii UMB, przy Zakładzie Technologii Żywności, Fizjoterapii Kliniki Rehabilitacji, Kliniki Neurologii i Rehabilitacji Dziecięcej, Zakładu Statystyki i Informatyki Medycznej, "Dietetyk" przy Zakładzie Dietetyki i Żywienia Klinicznego, Psychodietetyka przy Zakładzie Dietetyki i Żywienia Klinicznego, przy Klinice Alergologii i Chorób Wewnętrznych, Zdrowia Publicznego przy Zakładzie Zdrowia Publicznego, Neonatologiczne przy Klinice Neonatologii i Intensywnej Terapii Noworodka. Członkowie kół naukowych organizują konferencje naukowe i warsztaty, prowadzą badania naukowe oraz publikują ich rezultaty, przygotowują akcje charytatywne, a także sami biorą udział w wydarzeniach organizowanych przez inne ośrodki akademickie w kraju. Studenci obecni na spotkaniu z ZOPKA zgłaszali uwagi odnośnie finansowania działalności kół naukowych, które głównie opiera się na wspieraniu wyjazdów na konferencje naukowe w kraju i zagranicą. Zdaniem studentów brakuje tzw. „grantów studenckich” na uczelni, które mogłyby wspierać projekty i badania naukowe prowadzone przez członków kół naukowych. Ponadto uczestnicy spotkania zwrócili uwagę na brak pomieszczenia w budynku Wydziału przeznaczonego na użytkowanie dla członków kół naukowych. Studenci mają również możliwość zaangażowania się w działalność Samorządu Studentów, który dysponuje własnym pomieszczeniem wyposażonym w niezbędny sprzęt biurowy. Ponadto Samorząd Studentów otrzymuje finansowanie w postaci stałego budżetu.

Studenci mają możliwość uczestniczenia w wymianie międzynarodowej w ramach programu Erasmus + oraz wymianie krajowej w ramach programu mobilności studenckiej MOSTUM. Uniwersytet Medyczny zawarł umowy z uczelniami zagranicznymi z: Niemiec, Hiszpanii, Portugalii, Włoch, Francji, Belgii, Węgier, Rumunii, Czech, Słowacji, Turcji, Litwy i Estonii. Studenci posiadają wiedzę na temat możliwości uczestniczenia w wymianach międzynarodowych, wiedzą czym jest program Erasmus+ oraz jakie muszą spełnić warunki, by wziąć w nim udział. W ostatnich latach akademickich corocznie około 10 studentów Wydziału realizowało część studiów lub uczestniczyło w praktykach zagranicznych w instytucjach służby zdrowia, z tego był tylko 1 student kierunku *pielęgniarstwo* realizujący część studiów zagranicą.

5.3

Jednostka wspiera studentów ocenianego kierunku w kontaktach z otoczeniem społecznym i gospodarczym oraz w procesie wchodzenia na rynek pracy, współpracując ściśle i skutecznie z potencjalnymi pracodawcami (w szczególności, ale nie tylko, na etapie organizacji praktyk

zawodowych) a także organizacjami pracodawców i jednostkami uczelnianymi. Ważną rolę w kontaktach z przyszłymi pracodawcami pełni współpraca Wydziału z Biurem Karier UMB. Mimo, że jednostka ta nie posiada stałej oferty dedykowanej studentom akredytowanego kierunku, to działania adresowane do studentów poszczególnych wydziałów UMB są różnorodne. Biuro Karier współpracuje z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Białymstoku i Okręgowym Inspektoratem Pracy w Białymstoku. Studenci oraz absolwenci mają możliwość skorzystania także z indywidualnych konsultacji z doradcą zawodowym. Spotkania z doradcą dotyczą m.in.: identyfikacji potencjału zawodowego, określenia profilu osobowościowego, pomocy w zakresie tworzenia dokumentów aplikacyjnych, oceny preferencji zawodowych, opracowania Indywidualnego Planu Działania/ Indywidualnej Ścieżki Kariery. Biuro Karier wspiera studentów wskazując kierunki działania akredytowanej jednostce na podstawie m.in. monitorowania losów absolwentów, organizując doradztwo zawodowe oraz warsztaty i szkolenia ułatwiające absolwentom wejście na rynek pracy. Uczestniczy w organizowaniu spotkań studentów z potencjalnymi pracodawcami pod nazwą "Kariera Medyka". Biuro Karier UMB oferuje studentom oraz absolwentom szeroki wybór bezpłatnych warsztatów/szkoleń/wykładów z zakresu: metod poszukiwania pracy i przygotowania do procesu rekrutacji, zakładania i prowadzenia działalności gospodarczej czy rozwijania kompetencji miękkich. Ponadto Biuro Karier oferuje w poszukiwaniu ofert pracy, staży oraz praktyk, a także pomoc dotyczącą dalszego kształcenia i doskonalenia swoich umiejętności.

5.4.

Studenci niepełnosprawni mają możliwość ubiegania się o stypendium specjalne dla osób niepełnosprawnych przewidziane w art. 173 ust. 1 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. W ramach Uczelni funkcjonuje Biuro Osób Niepełnosprawnych oraz Pełnomocnik Rektora ds. osób niepełnosprawnych. Studenci mogą skorzystać ze wsparcia w zakresie m.in. zorganizowania dodatkowych zajęć z przedmiotów sprawiających trudność wynikającą z niepełnosprawności, pomocy psychologa czy też mają możliwość uzyskania a na czas studiów sprzętu ułatwiającego uczenie się zgodnie z potrzebą.

Baza lokalowa jest dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Budynek, w którym prowadzone są zajęcia został wyposażony w dźwigi szybowe, podjazdy oraz toalety przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową.

5.5.

Uczestnicy spotkania z ZOPKA zgodnie stwierdzili, że mają dostęp do aktualnych informacji związanych z organizacją studiów i procedurami ich toku, w tym także o programach kształcenia. Wszelkie informacje publikowane są w formie komunikatów na stronie internetowej uczelni oraz na tablicach w budynku jednostki. W razie odwołania przez nauczycieli akademickich zajęć lub konsultacji, zgodnie z opinią studentów obecnych na spotkaniu z ZOPKA, informacje o tym są podawane w sposób zwyczajowy na stronie internetowej, wraz z wyznaczonym terminem odpracowania zajęć, a także przez starostów poszczególnych roczników.

Z opinii studentów prezentowanych na spotkaniu wynika, że mogą oni liczyć na pomoc pracowników administracyjnych w każdej sprawie, która sprawia im trudność bądź jest niejasna, bez względu na to czy sprawa dotyczy procesu dydaktycznego, czy też systemu pomocy materialnej. Uczestnicy spotkania z ZOPKA pozytywnie ocenili obsługę administracyjną.

3.Uzasadnienie

Jednostka zapewnia studentom możliwość otrzymania stypendiów, pomoc związaną z procesem dydaktycznym, a także wejściem na rynek pracy oraz podnoszeniem własnych

kompetencji. Studenci pozytywnie oceniają kontakt z wykładowcami, z którymi mogą również spotkać się w ramach indywidualnych konsultacji. Studenci posiadają wiedzę na temat możliwości uczestniczenia w wymianach międzynarodowych, wiedzą czym jest program Erasmus+ oraz jakie muszą spełnić warunki, by wziąć w nim udział. Studenci otrzymują wsparcie od jednostki w rozwijaniu kontaktów ze środowiskiem akademickim, otoczeniem społecznym oraz kulturalnym działającym w regionie. Jednostka zapewnia skuteczną i kompetentną obsługę administracyjną studentów w zakresie spraw związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Studenci posiadają dostęp do informacji dotyczących programów kształcenia oraz procedur toku studiów. Stosowane formy oraz intensywna współpraca z interesariuszami zewnętrznymi (pracodawcami) oraz wewnętrznymi (jednostki uczelniane) pozwalają na wszechstronne i skuteczne wsparcie studentów w procesie wchodzenia na rynek pracy.

4. Zalecenia

Wskazane jest wzmoczenie działań Wydziału w celu zwiększenia mobilności studentów kierunku pielęgniarstwo.

6. W jednostce działa skuteczny wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia zorientowany na ocenę realizacji efektów kształcenia i doskonalenia programu kształcenia oraz podniesienie jakości na ocenianym kierunku studiów

6.1 Jednostka, mając na uwadze politykę jakości, wdrożyła wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia umożliwiający systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, w tym w szczególności ocenę stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia i okresowy przegląd programów studiów mający na celu ich doskonalenie, przy uwzględnieniu: *

6.1.1 projektowania efektów kształcenia i ich zmian oraz udziału w tym procesie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, *

6.1.2 monitorowania stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania,

6.1.3 weryfikacji osiąganych przez studentów efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia i wszystkich rodzajach zajęć, w tym zapobiegania plagiatom i ich wykrywania, *

6.1.4 zasad, warunków i trybu potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów,

6.1.5 wykorzystania wyników monitoringu losów zawodowych absolwentów do oceny przydatności na rynku pracy osiągniętych przez nich efektów kształcenia, *

6.1.6 kadry prowadzącej i wspierającej proces kształcenia na ocenianym kierunku studiów, oraz prowadzonej polityki kadrowej, *

6.1.7 wykorzystania wniosków z oceny nauczycieli akademickich dokonywanej przez studentów w ocenie jakości kadry naukowo-dydaktycznej,

6.1.8 zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej oraz środków wsparcia dla studentów,

6.1.9 sposobu gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia,

6.1.10 dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach.

6.2. Jednostka dokonuje systematycznej oceny skuteczności wewnętrznego systemu zapewniania jakości i jego wpływu na podnoszenie jakości kształcenia na ocenianym kierunku studiów, a także wykorzystuje jej wyniki do doskonalenia systemu.

1. Ocena

W pełni

2. Opis spełnienia kryterium, z uwzględnieniem kryteriów oznaczonych dwiema i trzema cyframi.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia w Uniwersytecie Medycznym w

Białymstoku wprowadzony został uchwałą Senatu nr 4/2012, a następnie zmodyfikowany w 2012 i 2014 roku (uchwała Senatu nr 102/2012 z dnia 19.11.2012 r. oraz uchwała Senatu nr 34/2014 z dnia 27.03.2014 r. W wizytowanej Uczelni od 2012 roku funkcjonuje Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia podporządkowane Prorektorowi ds. Studenckich, które koordynuje prace związane z polityką informacyjną Uczelni w zakresie jakości kształcenia. Biuro zostało powołane na mocy Uchwały Senatu nr 70/2012 z dnia 27.09.2012 r.

Zgodnie z określoną w Uniwersytecie Medycznym w Białymstoku strukturą organizacyjną zadania związane z realizacją systemu zarządzania jakością kształcenia realizowane są przez: Uczelniany Zespół do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Wydziałowe Zespoły i Komisje do Spraw Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia na poszczególnych wydziałach, Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, Biuro Karier, Współpracujące jednostki i gremia uczelniane, w tym Komisje Senackie i Wydziałowe. W pracach powyższych gremiów uczestniczą przedstawiciele poszczególnych grup interesariuszy zarówno wewnętrznych, jak i zewnętrznych, którzy mają realny wpływ na proces kształcenia.

Obszarami działania Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia są: ocena i weryfikacja procesu projektowania dydaktyki (efekty i programy kształcenia) z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, przegląd realizacji procesu kształcenia oraz systemu oceniania studentów i doktorantów, przegląd środków wspomagających proces kształcenia, analiza wniosków z przeglądu jakości kształcenia, wdrażanie działań naprawczych, publikowanie informacji, dotyczących systemu.

Podstawowym celem Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia jest: stałe doskonalenie jakości procesu kształcenia i warunków jego realizacji, inicjowanie i wspieranie innowacji dydaktycznych, ocena systemu opieki naukowej, dydaktycznej i materialnej, w tym działań wspierających mobilność studentów, doktorantów i uczestników studiów podyplomowych, monitorowanie zasad rekrutacji kandydatów na studia, monitorowanie losów zawodowych absolwentów, badanie rynku pracy w celu dostosowania oferty edukacyjnej.

Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia jest zbiorem zarządzeń Rektora i uchwał Senatu. W dokumentach tych zawarte są ogólne zasady i procedury oceny poszczególnych obszarów jakości kształcenia. Podstawowymi narzędziami oceny są: raporty, analizy, sprawozdania, cykliczne przeglądy programów kształcenia, proces ankietyzacji, hospitacje, arkusze ocen. Z powyższych dokumentów wynika, iż jakość kształcenia, w tym czynniki wspomagające proces kształcenia podlegają systematycznemu przeglądowi, którego wnioski są przedstawiane Dziekanowi, Rektorowi i Senatowi. Formalnie określono procedurę badania systemu, a zatem raport zbiorczy z przeglądu jakości kształcenia dla Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia sporządza Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia do dnia 30 czerwca. Komisja następnie przeprowadza analizę danych i przedstawia podsumowanie pracy Wydziałowego Zespołu i wnioski Komisji, zawierające propozycje działań doskonalących system jakości kształcenia, Radzie Wydziału w raporcie końcowym z przeglądu jakości kształcenia do dnia 30 września. Po zatwierdzeniu raportu przez Radę Wydziału jest on przedstawiany Uczelnianemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia do dnia 30 października. Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia przygotowuje raport podsumowujący, który obejmuje analizę działalności Wydziałowych Zespołów i Wydziałowych Komisji oraz zadań własnych Uczelnianego Zespołu, a następnie przedstawia go Rektorowi i Senatowi Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku do dnia 30 grudnia. Struktura zarządzania procesem dydaktycznym realizowana na szczeblu Uczelni i jednostki jest zrozumiała i przejrzysta.

6.1.1

Realizowane efekty kształcenia w ramach kierunku *pielęgniarstwo* zawarte są w standardach kształcenia określonych Rozporządzeniem MNiSW z dnia 9 maja 2012 r. w *sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów: lekarskiego, lekarsko- dentystycznego, farmacji, pielęgniarstwa i położnictwa* (Dz. U 2012, poz. 631). W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia opracowane zostały zasady dotyczące tworzenia, zatwierdzania i doskonalenia programu kształcenia. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia Działania dokonuje corocznie systematycznych przeglądów programu kształcenia. Przegląd obejmuje ocenę i weryfikację procesu projektowania dydaktyki z uwzględnieniem udziału interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, a także weryfikację harmonogramów zajęć w odniesieniu do planów studiów. Udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych odbywa się poprzez reprezentację w Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, w ramach którego działa grupa robocza w obrębie kierunku *pielęgniarstwo*. W skład osobowy grupy roboczej wchodzi przedstawiciele nauczycieli akademickich, studentów oraz jeden interesariusz zewnętrzny (Przewodnicząca Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Białymstoku). Przedstawiciele studentów mają możliwość zgłaszania swoich uwag w czasie posiedzeń powyższych gremiów, a także w momencie przedstawiania opinii Samorządu Studentów na temat planu i programu kierunku. Metody sformalizowanego pozyskiwania opinii od interesariuszy zewnętrznych są systematycznie rozwijane. Nauczyciele akademicy oraz studenci, jako interesariusze wewnętrzni zostali włączeni do prac Komisji Programowej, mają także swoich przedstawicieli w Radzie Wydziału. Ponadto Samorząd studencki pełni rolę opiniodawczą programu kształcenia. Doskonalenie programu kształcenia, w tym w aspekcie osiągania kierunkowych i przedmiotowych efektów kształcenia, zgodnie z postulatami zgłoszonymi przez studentów dotyczyło głównie zmian w sekwencji przedmiotów. Przesunięcia dotyczyły: *Dietetyki, Radiologii* z III roku na I rok studiów; *Chirurgii i pielęgniarstwa chirurgicznego* cz. 2 z III roku na II rok studiów; *Genetyki* z I na II rok studiów oraz *Podstaw Ratownictwa Medycznego* z III na I rok studiów. W przypadku interesariuszy zewnętrznych okresowo (nie rzadziej niż co 4 lata) odbywa się monitorowanie opinii pracodawców w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej celem dopasowania treści programowych do potrzeb rynku pracy. Aktualnie prowadzona jest ścisła współpraca Wydziału Nauk o Zdrowiu z otoczeniem społeczno- gospodarczym w zakresie realizacji praktyk zawodowych, a także działalności dydaktycznej w Uczelni. Opinie interesariuszy zewnętrznych pozyskiwane są także dzięki wielu bezpośrednim kontaktom. Istotnym źródłem wiedzy w określaniu przedmiotów, modułów zajęć do wyboru są wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród studentów, jak również uwagi i sugestie kadry dydaktycznej czynnej zawodowo.

6.1.2

Stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia jest systematycznie monitorowany. WSZJK przewiduje procedurę oceny poziomu osiągania zakładanych efektów kształcenia. Mierniki ilościowe i jakościowe przyjęte w dokonywanej ocenie zostały nieformalnie określone przez Dziekana Wydziału. Do wglądu Zespołu PKA podczas wizytacji przedłożono sprawozdanie Dziekana dotyczące oceny realizacji zakładanych efektów kształcenia na Wydziale Nauk o Zdrowiu za rok akademicki 2014/2015. Podstawą oceny były: analiza wyników prac etapowych, zaliczeniowych w postaci kolokwii, referatów, esejów, jak i egzaminacyjnych; konsultacja z kierunkowym opiekunem praktyk zawodowych; wybiórcza weryfikacja prac dyplomowych; analiza rynku pracy i opinia pracodawców w zakresie posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji przez absolwentów; opinie nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku *pielęgniarstwo*, szczególnie osób

stanowiących minimum kadrowe. Ocena realizacji efektów kształcenia dokonywana jest systematycznie i kompleksowo, ponadto raz w roku Dziekan Wydziału, jako przewodniczący Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia prezentuje jej wyniki na posiedzeniu Rady Wydziału- do wglądu Zespołu PKA przedłożono stosowny protokół z dn. 21.09.2015 r. W ocenie Zespołu PKA na podstawie przeprowadzonych analiz zasadna wydaje się identyfikacja efektów kształcenia, które nie zostały w pełni osiągnięte lub w przypadku których zdiagnozowano trudność w ich osiągnięciu. Ważnym elementem oceny jest także wskazanie potencjalnych przyczyn i propozycji działań wspierających i podnoszących poziom osiągnięcia efektów kształcenia.

WSZJK zawiera mechanizmy pozwalające na samoocenę przez studentów poziomu osiągnięcia przez nich efektów kształcenia, gdyż ankieta ewaluacyjna zawiera pytanie dotyczące oceny przydatności zdobytej wiedzy i umiejętności podczas wykładów, ćwiczeń i seminariów w osiągnięciu efektów kształcenia zdefiniowanych w sylabusie danego przedmiotu.

Jednym z elementów systemu zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia w Uczelni jest weryfikacja miejsc odbywania praktyk zawodowych i uzyskiwanych przez studentów efektów oraz opiekuna praktyk, których wybór opiera się o jasno sformalizowane kryteria. Ewaluacja praktyk zawodowych jest udokumentowana w formie zestawienia ocen oraz analizy wyników. Na Wydziale wdrożono procedury dotyczące wybiórczej weryfikacji prac dyplomowych, mającej na celu sprawdzenie czy nadzór opiekuna i recenzenta są właściwie sprawowane. W wyniku przeglądu prac dyplomowych nie formułowano uwag i zaleceń dla opiekunów, recenzentów, gdyż nie wykazał on nieprawidłowości wymagających podjęcia działań doskonalących.

6.1.3

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę kompleksowej i systematycznej oceny metod realizacji oraz form weryfikacji efektów kształcenia osiągniętych przez studentów wizytowanego kierunku studiów. Studenci, jako interesariusze wewnętrzni mają możliwość dokonania oceny stosowanych form i metod. Narzędziem wykorzystywanym w ramach WSZJK, umożliwiającym ocenę zgodności przyjętej formy realizacji efektów kształcenia z sylabusem przedmiotu jest hospitacja zajęć dydaktycznych, a także przegląd programu dokonywany przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Uzyskane wyniki z oceny pozwoliły na stwierdzenie, iż przyjęte formy realizacji oraz weryfikacji efektów kształcenia są trafne w stosunku do zakładanych efektów kształcenia. Ponadto ich różnorodność świadczy o tym, że umożliwiają skuteczne sprawdzenie wszystkich zakładanych efektów kształcenia. Również weryfikacja osiągnięcia założonych efektów kształcenia w zakresie praktycznego wymiaru kształcenia jest ściśle uregulowana i znajduje odzwierciedlenie w procedurach WSZJK.

W celu czuwania nad wykrywaniem i zapobieganiem plagiatów prowadzona jest analiza prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym Plagiat.pl., co potwierdziła analiza wybranych losowo akt osobowych studentów, którzy ukończyli studia w roku akademickim 2014/2015.

6.1.4 *nie dotyczy*

Zgodne z art. 170e pkt 3 Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym na kierunku *pielęgniarstwo* potwierdzanie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów nie jest realizowane.

6.1.5

Uniwersytet Medyczny w Białymstoku monitoruje kariery zawodowe absolwentów. Monitoring jest realizowany przez Biuro Karier bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz po roku, 3 i 5 latach. W badaniu ankietowym pozyskuje się informacje od absolwentów na temat

aktualnej sytuacji zawodowej na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem i poziomem wykształcenia, a także przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych zdobytych w procesie kształcenia z punktu widzenia potrzeb i wymagań stawianych przez rynek pracy. Technika wykorzystywaną w badaniu jest sondaż oparty na ankiecie elektronicznej. Poziom zwrotności wynosi od 50% bezpośrednio po ukończeniu studiów, 40% po roku do kilku procent po 3 latach od ukończenia studiów. Wyniki badań gromadzone są w formie raportu i upowszechniane Prorektorowi ds. Studenckich, Dziekanowi Wydziału Nauk o Zdrowiu oraz Wydziałowemu Zespołowi ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Poszczególne grupy robocze Wydziałowego Zespołu analizują uzyskane dane do analizy, której wyniki zamieszczane są w raporcie sporządzanym dla Przewodniczącego Wydziałowego Zespołu. Grupa robocza kierunku *pielęgniarstwo*, działająca w ramach Wydziałowego Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia otrzymała z Biura Karier do analizy raporty z pierwszego i drugiego etapu monitoringu, przeprowadzonego w 2014 i 2015 roku. Otrzymane informacje wskazują, iż zdecydowana większość respondentów biorących udział w badaniu stwierdziła, że zrealizowany program kształcenia pozwolił na osiągnięcie niezbędnej wiedzy, umiejętności i kompetencji do wykonywania zawodu. Zdaniem absolwentów studiów I stopnia program kształcenia powinien zostać uzupełniony o treści z zakresu komunikacji z pacjentem w ciężkim stanie, natomiast według absolwentów studiów II stopnia powinien zostać zwiększony wymiar godzin zajęć praktycznych. Ponadto analiza wyników wykazała, iż zdecydowana większość absolwentów podjęła pracę zgodną z kierunkiem studiów w publicznym sektorze ochrony zdrowia. Przedłożony do wglądu podczas wizytacji raport Grupy roboczej nie wskazuje propozycji zmian w programie kształcenia wizytowanego kierunku studiów, które należałoby wprowadzić czerpiąc informacje z własnego monitoringu losów zawodowych absolwentów. W toku wizytacji przedstawiono informację, iż wyniki z monitorowania losów zawodowych absolwentów wykorzystywane są głównie do kształtowania sylwetki absolwenta.

6.1.6

W ramach polityki kadrowej prowadzonej na Wydziale Nauk o Zdrowiu wykorzystywane są wyniki z narzędzi stosowanych przez wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Znaczącą rolę w podejmowaniu decyzji dotyczących kadry odgrywa ocena okresowa nauczycieli akademickich oraz proces ankietyzacji wśród studentów, dotyczący oceny pracowników naukowo- dydaktycznych, a także kadry wspierającej proces kształcenia. WSZJK przewiduje również procedurę hospitacji zajęć dydaktycznych, której wyniki są elementem oceny działalności dydaktycznej nauczycieli akademickich. W ramach działań zwyczajowo przyjętych corocznie Kierownik Zakładu wraz z Dziekanem Wydziału dokonują kompleksowego przeglądu obsady zajęć dydaktycznych oraz minimum kadrowego, struktury zatrudnienia, dorobku naukowego, kwalifikacji dydaktycznych kadry, a także doświadczenia zawodowego, zdobytego poza Uczelnią pod kątem adekwatności do realizowanego programu kształcenia. Przegląd ma na celu sprawdzenie czy przydzielone zajęcia są zgodne z kwalifikacjami i kompetencjami osób je prowadzących oraz czy kadra posiada dorobek naukowy w obszarze wiedzy, odpowiadającym obszarowi kształcenia wskazanemu dla kierunku *pielęgniarstwo*. Procedura hospitacji zajęć dydaktycznych została określona w Regulaminie, który wskazuje, iż podlegają jej wszystkie rodzaje zajęć dydaktycznych. Zajęcia prowadzone przez osoby ze stażem pracy co najmniej 5 lat hospitowane są na własną prośbę. Ponadto hospitacje przeprowadzane są obligatoryjnie przy uzyskaniu oceny negatywnej w ponad 50% ankiet, wypełnianych w danym roku akademickim przez studentów po zakończeniu cyklu zajęć z przedmiotu. Przy czym hospitacja jest przeprowadzana w przypadku, gdy w ankietyzacji wzięło udział 50% uprawnionych, z którymi dana osoba

proceeding the activities in the verified academic year. The report submitted during the visit indicates that the hospitalizations in the Faculty of Health Sciences did not concern activities conducted by independent scientific-teaching staff. All academic teachers are subject to periodic evaluation conducted by the University and the Faculty Commission for the Evaluation of Staff on the basis of criteria defined in the Statute of the University and the Decision of the Rector. The results of the staff evaluation are taken into account in the case of professional advancement and in the evaluation of the development of academic staff employed in the Faculty. The results of the periodic evaluation of independent academic teachers are passed on to the Dean of the Faculty by the Leading Officer of the University Commission for the Evaluation of Staff. In the case of the periodic evaluation of academic teachers holding a doctorate degree, the results are generalized by the Faculty Commission for the Evaluation of Staff, which receives the Dean of the Faculty, the Head of the Institute and the Department of Human Resources. The results of the student survey, hospitalization of teaching activities and the periodic evaluation of academic teachers are used during the review of the teaching staff, but they also form the basis for advancement, awarding and increasing the remuneration, which is also related to the resolution of the contract. Within the internal quality assurance system, the procedure for the evaluation of staff supporting the learning process was introduced. The conducted survey concerns the evaluation of the quality of service of the Faculty Dean's Office, in terms of the implementation of deadlines and the resolution of issues, working hours and the culture of staff. In the academic year 2014/2015, 200 questionnaires were collected from students of all directions of the Faculty of Health Sciences, while the results of the evaluation were generally positive. The main problems to be solved, according to the students, were the long time for the resolution of issues and the working hours of the Dean's Office, which did not fully meet their needs. Within the activities aimed at improving the organization, a meeting of the Leading Officer of the Faculty with the Dean and the Head of the Dean's Office was held, during which the possibility of improving the efficiency of the administration was discussed. The relations with the administrative staff were also positively evaluated by the graduates of the Faculty of Health Sciences in the framework of monitoring their professional careers.

6.1.7

The evaluation of academic teachers is carried out by students with the help of an electronic questionnaire, in which they evaluate the forms of activities and all the modules conducted. The procedure for the questionnaire is used to raise the quality of teaching activities and to support the implementation of the staff policy of the University. The results of the questionnaire, in particular, serve as a basis for the periodic evaluation of academic teachers, as one of the criteria taken into account during the identification of strengths and weaknesses of the learning process, as well as in the evaluation of the quality of the teaching staff and the scientific staff. On the basis of the questionnaire, control, corrective and improving actions are taken to improve the quality of the conducted activities through the implementation of the hospitalization system. In addition, the evaluation of scientific-teaching staff is carried out by students and is the main criterion during the selection and awarding of the best academic teachers. The results of the questionnaire are also taken into account in the annual review of the teaching staff. The way of collecting, analyzing and generalizing the results of the questionnaire can be considered appropriate. The students paid attention to the technical problems occurring during the completion of the questionnaires, e.g. the lack of the possibility of logging back into the system. Within the activities aimed at improving the organization, efforts were made to increase the number of questionnaires completed by students of the Faculty of Health Sciences through cyclically organized meetings from the academic year 2014/2015 with the coordinators of the working groups with the deans of the individual years, who are representatives of the students of the Faculty of Health Sciences. Within the adopted methods of student activation,

wypełniania ankiet przeprowadzono kampanię informacyjno- promocyjną na oficjalnym profilu społecznościowym Wydziału, stronach internetowych Uczelni i Wydziału, nawiązano kontakty ze studentami za pośrednictwem Wirtualnego Dziekanatu. Na podstawie dotychczas uzyskanych informacji z ankiet nie wprowadzano zmian do programu kształcenia.

6.1.8

Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia przewiduje procedurę oceny zasobów materialnych, środków wsparcia dla studentów, zasobów bibliotecznych i ich dostępności, co potwierdziły przeprowadzone w trakcie wizytacji rozmowy, a także przedłożona do wglądu dokumentacja. W ramach WSZJK raz w roku dokonywana jest analiza wyposażenia wspomagającego proces kształcenia oraz zasobów bibliotecznych przez Dyrektora Biblioteki. Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia we współpracy z Pełnomocnikiem Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych oraz Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych co najmniej raz w roku sprawdzają dostosowanie bazy dydaktycznej do potrzeb osób niepełnosprawnych, w tym dostępu do obiektów Uczelni. Dostęp do Biblioteki, w tym dla osób niepełnosprawnych oraz jakość księgozbioru oceniane są także przez powołaną w tym celu Komisję hospitującą Bibliotekę na czele z Przewodniczącym Wydziałowej Komisji ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Warunki prowadzenia zajęć dydaktycznych podlegają ocenie podczas hospitacji zajęć dydaktycznych, jak również w ankiecie ewaluacyjnej, przeprowadzanej wśród studentów, które w roku ak. 2014/2015 wypadły na ogół pozytywnie. W kwestiach związanych z zasobami materialnymi Uczelni, wsparciem studentów oraz z zasobami bibliotecznymi studenci wypowiadają się poprzez Samorząd studencki, przedstawiciele w Radzie Wydziału, Wydziałowym Zespole ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, jak również podczas cyklicznie organizowanych spotkań z opiekunami lat. W ramach ogólnouczelnianej ankiety studenci oceniają system opieki dydaktycznej i naukowej. Pytania zamieszczone w arkuszu ankiety dotyczą: możliwości korzystania z pracowni i laboratoriów w celach naukowych i dydaktycznych poza czasem przeznaczonym na zajęcia dydaktyczne (np. w trakcie realizacji prac badawczych, kół naukowych); korzystania z konsultacji z osobą prowadzącą zajęcia poza czasem przeznaczonym na zajęcia dydaktyczne; konsultacji z Opiekunem roku, Prodziekanem ds. Studenckich, Dziekanem w sprawach związanych z tokiem studiów; z Pełnomocnikiem Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w sprawach związanych z jakością kształcenia; składania skarg i uwag, dotyczących organizacji pracy w jednostkach, w których odbywają się zajęcia, w tym sposobu kształcenia oraz pracy kadry dydaktycznej. Ocena systemu wsparcia studentów jest dobrowolna i anonimowa, odbywa się raz w roku akademickim w formie elektronicznej. W wyniku dokonania oceny bazy materialnej, w tym infrastruktury dydaktycznej, stwierdzono, że zajęcia dydaktyczne realizowane na kierunku *pielęgniarstwo* w salach dydaktycznych, wykładowych, szpitalach klinicznych zapewniają realizację zakładanych efektów kształcenia. Pozytywnie oceniono wsparcie studentów poprzez Biuro Karier, studenckie koła naukowe oraz oferowane wsparcie materialne. Podjęte działania doskonalące dotyczyły: zakupu dodatkowych podręczników do Biblioteki dla kierunku *pielęgniarstwo*, wyposażenia pracowni umiejętności w fantomy niezbędne do prowadzenia zajęć praktycznych, a także w sprzęt medyczny taki jak: glukometry, ciśnieniomierze, materiały opatrunkowe. Pozostałe sale dydaktyczne doposażono w sprzęt komputerowy oraz projektory multimedialne. Zalecono również bieżące naprawy sprzętu znajdującego się w posiadaniu Wydziału.

6.1.9

W ramach WSZJK podejmowane są działania mające na celu sprawdzenie czy przyjęty

sposób gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia jest właściwy. Za powyższe odpowiada Biuro ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia powołane przez Rektora Zarządzeniem nr 49/2012 z dnia 18.10. 2012 r., które zgodnie z przydziałem kompetencji koordynuje prace związane z **polityką informacyjną** Uczelni w zakresie WSZJK, **udziela informacji** związanych z monitorowaniem jakości kształcenia m.in. poprzez stronę internetową Uczelnianego Systemu Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia, **organizuje szkolenia** dla pracowników Uczelni z zakresu zarządzania jakością, upowszechnia informacje oraz wyniki z monitorowania jakości kształcenia poszczególnym grupom interesariuszy, w tym Prorektorowi ds. Studenckich oraz Pełnomocnikowi Rektora ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. Informacje dotyczące WSZJK, w tym analizy wniosków z przeglądu jakości kształcenia na Wydziale gromadzone są w formie raportów, sprawozdań i protokołów sporządzanych przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia.

6.1.10

Uczelnia zapewnia właściwy dostęp do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Dokumenty dotyczące programu i procesu kształcenia są na bieżąco publikowane na stronie internetowej wydziału a także na tablicach ogłoszeniowych. W ramach WSZJK wypracowano narzędzie umożliwiające systematyczną i kompleksową ocenę dostępu studentów do informacji o programach studiów, efektach kształcenia, organizacji i procedurach toku studiów. Podczas badania stwierdzono, iż efekty kształcenia, szczegółowe plany i harmonogramy studiów są umieszczone do ogólnego wglądu dla studentów i pracowników na stronie internetowej Wydziału. Strona zawiera także niezbędne informacje na temat terminów zjazdów, treści i zasad zaliczania poszczególnych przedmiotów, opiekunów lat, regulaminy egzaminów dyplomowych, wzory podań, wszelkie regulaminy i formularze związane z pisaniem pracy dyplomowej, pomocą materialną. W ramach podjętych działań doskonalących uruchomiono bezpośredni kontakt email z Dziekanem ds. Studentów- dziekanwnoz@umb.edu.pl. Kierownicy Zakładów zostali zobligowani do zamieszczenia i aktualizowania informacji w gablotach jednostek oraz ewentualnie umieszczenia ich na stronach internetowych jednostek, dotyczących realizacji zajęć (podawana jest tematyka zajęć , liczba godzin, forma zajęć, literatura obowiązkowa i zalecana, wymagania, warunki zaliczenia). W ramach zakładów wprowadzono także obowiązek podania studentom godzin konsultacyjnych wszystkich pracowników. Uczelnia nie posiada mechanizmu mającego na celu badanie satysfakcji studenta odnośnie do dostępności i aktualności informacji, jednak uczestnicy spotkania z ZOPKA ocenili tę kwestię pozytywnie.

6.2.

WSZJK obejmuje swym zakresem wszystkie elementy procesu kształcenia, jest kompleksowy i skuteczny a wyniki jego działań służą podnoszeniu jakości kształcenia i są udokumentowane. Systematycznie, co roku dokonywana jest ocena wszystkich elementów programu kształcenia. Zapewniony jest udział interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych i jest on sformalizowany poprzez reprezentację przedstawicieli kierunku pielęgniarstwo w WSZJK . Opracowane i stosowane w ramach systemu narzędzia są adekwatne oraz skuteczne w wychwytywaniu nieprawidłowości a uzyskane dzięki nim wyniki pozwoliły na wdrażanie działań naprawczych. Dodatkowo informacje o stopniu osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia pozyskiwane są z analizy wyników zaliczeń, prac etapowych, prac egzaminacyjnych, ocen opiekunów praktyk i opinii nauczycieli akademickich i pracodawców. Stosowane metody analizy danych i opracowania rezultatów analiz pozwoliły na doskonalenie programu kształcenia, np. wprowadzono zmiany w sekwencji nauczanych

przedmiotów. Studenci w ankietach mają również możliwość samooceny osiągnięcia efektów kształcenia.

Niepełną skuteczność działania WSZJK w wychwytywaniu nieprawidłowości stwierdzono jedynie w zakresie realizacji hospitacji zajęć dydaktycznych. Procedura hospitacji przewiduje hospitowanie wszystkich rodzajów zajęć, a z analizy dokumentacji wynika, że przeprowadzone hospitacje nie dotyczyły zajęć prowadzonych przez samodzielnych pracowników naukowych.

Rezultaty analiz są prezentowane na posiedzeniu Rady Wydziału, są dostępne dla studentów i nauczycieli akademickich. Dokumentowanie wyników analiz i wdrożonych działań naprawczych prowadzone jest przez Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia oraz Wydziałową Komisję ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia w formie raportów, sprawozdań i protokołów.

Podejmowane przez władze Wydziału działania naprawcze, korygujące i doskonalące w opinii ZOPKA są skuteczne i również pozytywnie oceniane przez społeczność akademicką.

3. Uzasadnienie

Interesariusze wewnętrzni uczestniczą w podejmowaniu decyzji dotyczących programu kształcenia, zapewniony jest także udział otoczenia społeczno-gospodarczego. Stopień osiągania zakładanych efektów kształcenia jest monitorowany i stanowi istotny element wdrożonego w Uczelni systemu. Monitorowanie prowadzone jest na wszystkich rodzajach zajęć i na każdym etapie kształcenia, w tym w procesie dyplomowania. W ramach WSZJK dokonuje się kompleksowej oceny przyjętych metod realizacji i weryfikacji efektów kształcenia. Realizowane są także działania mające na celu zapobieganie plagiatom poprzez analizę prac dyplomowych w systemie antyplagiatowym. Mając na uwadze zapewnienie wysokiej jakości prac dyplomowych objęto je dodatkowym nadzorem. Losy zawodowe absolwentów są monitorowane, a zatem pozyskuje się opinie absolwentów w zakresie oceny efektów kształcenia pod kątem ich przydatności na rynku pracy. Ocena jakości kadry oraz prowadzona przez jednostkę polityka kadrowa opierają się na wynikach z narzędzi stosowanych w ramach WSZJK. Wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia obejmuje również ocenę kadry wspierającej proces kształcenia. Narzędziem stosowanym w ramach WSZJK, mającym na celu zapewnienie właściwej jakości zajęć dydaktycznych są ich hospitacje. Ocena jakości kadry realizującej proces kształcenia dokonywana przez studentów prowadzona jest w sposób kompleksowy i umożliwia regularne monitorowanie jakości procesu dydaktycznego. WSZJK obejmuje ocenę zasobów materialnych, w tym infrastruktury dydaktycznej i środków wsparcia studentów, co więcej posiada wypracowane narzędzie oceny przyjętych zasad gromadzenia, analizowania i dokumentowania działań dotyczących zapewniania jakości kształcenia, jak również dostępu do informacji o programie i procesie kształcenia na ocenianym kierunku oraz jego wynikach. Studenci nie są zaznajamiani z wynikami dotyczącymi oceny prowadzącego zajęcia oraz przedmiotu, przez co nie potrafią określić czy w wyniku przeprowadzanej ankietyzacji następują jakieś zamiany, a tym samym nie wiedzą jaki jest cel prowadzonych badań. Członkowie Samorządu Studentów nie uczestniczą w projektowaniu i ewaluacji kwestionariusza monitorowania losów zawodowych absolwentów.

4. Zalecenia

Mając na uwadze politykę jakości, wdrożenie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia umożliwiającego systematyczne monitorowanie, ocenę i doskonalenie realizacji procesu kształcenia na ocenianym kierunku studiów, należy zwrócić uwagę na:

-analizę wyników z monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, która powinna umożliwić identyfikację trudności w osiąganiu efektów

kształcenia oraz podejmowanie działań wspierających i podnoszących poziom ich osiągnięcia;

- stopień wykorzystania wyników z własnego monitoringu losów zawodowych absolwentów, gdyż dotychczasowe analizy nie wskazują jednoznacznie zmian wdrożonych w programie kształcenia wizytowanego kierunku studiów na podstawie informacji z monitoringu;
- kompleksowe stosowanie procedury hospitacji zajęć dydaktycznych, której aktualnie nie stosuje się wobec samodzielnych pracowników naukowo- dydaktycznych
- opracowanie zasad przedstawienia wszystkim studentom założeń ankietyzacji, raportów zbiorczych oraz podjętych działań naprawczych

Odniesienie się do analizy SWOT przedstawionej przez jednostkę w raporcie samooceny, w kontekście wyników oceny przeprowadzonej przez zespół oceniający PKA

Wydział prawidłowo identyfikuje swoje mocne i słabe strony programu kształcenia a także szanse i zagrożenia wynikające z uwarunkowań zewnętrznych.

W kontekście przedstawionych w Raporcie wyników oceny w zakresie poszczególnych kryteriów po przeprowadzonej wizytacji akredytacyjnej ZOPKA ocenia, że:

- do mocnych stron kształcenia na kierunku, oprócz wymienionych przez Jednostkę (szeroka oferta studenckich kół naukowych i organizacji studenckich aktywizujących studentów do rozwoju osobistego i samorealizacji, kategoria A w ocenie parametrycznej Wydziału, pozytywna ocena studentów w zakresie oceny jakości kształcenia, pozytywne oceny PKA i KRASzPiP) należą:

- liczna i kompetentna kadra a szczególnie znaczna liczba samodzielnych pracowników naukowych posiadających prawo wykonywania pielęgniarstwa, co jest bardzo istotnym dla realizacji kształcenia na tym kierunku studiów

- posiadanie przez Wydział uprawnień do nadawania stopnia doktora i doktora habilitowanego w zakresie dziedzin i dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek pielęgniarstwo.

Słabe strony – brak oferty dydaktycznej w języku angielskim, niedostateczna promocja oferty kształcenia na arenie ogólnopolskiej i niedostateczna promocja osiągnięć Wydziału a także zagrożenia zewnętrzne mogą znacząco ograniczać planowany rozwój kształcenia na kierunku.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką jest stworzenie mechanizmów weryfikacji zajęć o charakterze praktycznym. .
Zatrudnianie jako dydaktyków osób z dużym doświadczeniem zawodowym, włączanie pracodawców i wykorzystywanie informacji pochodzących z rynku pracy do weryfikowania i budowania oferty edukacyjnej powodują, że większość absolwentów znajduje zatrudnienie w placówkach współpracujących z Uczelnią.

Przewodnicząca Zespołu oceniającego:

Dr hab. n. med. Małgorzata Krawczyk - Kuliś